OSMANLICA REHBERİ

Hazırlayan:
Dr. Ali Kemâl Belviranlı

OSMANLICA REHBERİ

Hazırlayan :

Dr. Ali Kemâl Belviranlı

NEDVE YAYINLARI Nu : 11
Dil Yayınları Serisi Nu : 2

Genel Dağıtım :
NEDVE YAYINLARI
Tuzcular İçi No. 2 KONYA
Tel : 3013

ÖNSÖZ

BU KİTAP : *Bütünüyle bir, arşiv kitabıdır.*
Ecdâdımızdan bize kalan paha biçilmez arşivlerimizi okumak, tanımak ve tanıtmak için hazırlanmıştır.

BU KİTAP :

Evinizde,
Büronuzda,
Masanızın başında,
Ve her istediğiniz yerde,
ARŞİV YAZIMIZIN *yânî* OSMANLICA'nın; *yazılışını ve okunuşunu;*
* *Kendi kendinize,*
* *Kendi harfleriyle,*
* *Ve en kolay şekilde... öğrenmeniz için hazırlanmıştır.*

BU KİTAP :

Kitabından - kitâbesine,
Târihinden - vakfiyesine,
Medeniyetinden - coğrafyasına kadar... Osmanlıyı ve Osmanlı kültürünü tanımak isteyenlerin ilk kitâbıdır.

BÖYLE OLUNCA DA :

Devlet arşivlerinde,
Vakıflarda - kütübhânelerde,
Nüfus ve tapu müdürlüklerinde çalışanların;
Üniversitelerin :
Edebiyat, Türkoloji ve Şarkıyat bölümleriyle;
İlâhiyat fakültesi,
Yüksek İslâm Enstitüsü,
İmam Hatip Okulu,
Târihî ve mânevî ilim ve kültürle ilgili bütün kurs öğrencilerinin,
Bu konulara hevesli herkesin... İlk mürâcaat kitabıdır

OSMANLICA REHBERİ...

OSMANLICA REHBERİ'*ni, konuya istekli herkese, en iyi dileklerimle takdîm eder, gönüller dolusu başarılar niyâz ederim.*
Bu vesiyleyle, kitaptaki yazıları bize lutfedip sunan Hattat Hâmid Aytaç Beyefendiye *kalbî teşekkürlerimi arzeylerim.*

Dr. Ali Kemâl BELVİRANLI
1.1.1976
KONYA

ÜSUL

Lutfen, ve lutfen bu kitabı, şu gösterilen üsûle göre tâkîb ediniz :

Altlarında veyâ yanlarında okunuşları bulunan çift numaralı sayfayı, okunuşlarına bakarak,

Sağdan-sola,

Ve yukarıdan-aşağıya doğru 20'şer defâ okuyunuz.

★

Bu sayfanın karşısındaki tek numaralı sayfayı da, aynı şeşilde :

Sağdan-sola,

Ve yukarıdan-aşağıya doğru olmak üzere 10 defa okuyunuz.

Tereddüd ettiğiniz yerler olursa, çift numaralı sayfadaki okunuşlarına bakınız.

Bu sayfanın okunuşunu tam ve yanlışsız olarak öğrendikten, ve çok süratli olarak okunmasını başardıktan sonra;

İnce bir pelür veyâ kopya kâğıdını bu tek numaralı sayfanın üzerine koyarak, bu sayfadaki bütün kelimeleri aynı sıra ile ve kalın bir kurşun kalemle 10 defâ kopya ederek yazınız. Yânî bu ince kâğıttan 10 tânesine bu sayfayı kopya ediniz.

Tek numaralı sayfayı, bu şekilde öğrenip yazmadan, kat'iyyen diğer sayfaya geçmeyiniz.

★

Bu üsulle, Osmanlıca'nın yazılışını ve okunuşunu, birkaç hafta içinde nasıl başardığınızı siz de göreceksiniz.

★

İlk fırsatta, Osmanlıca ile yazılmış bütün kelimeleri içine alan bir lügat ve imlâ kitabını, ve ayrıca gene bu yazı ile yazılmış bâzı temrin kitaplarını inşâallah sizlere sunmuş olacağız.

Dr. Ali Kemâl BELVİRANLI

OSMANLICA'nın
KİTAP HARFLERİ

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru. (elif, be, te, se) diye 20 defa okuyunuz.

3		2		1	
KAF :	ق	R re :	ر	ELİF :	ا
KEF :	ك	Z ze :	ز	B be :	ب
G :	گ	J je :	ژ	P pe :	پ
N - Y :	ڭ	S sin :	س	T te :	ت
L lâm :	ل	Ş şın :	ش	Ṡ se :	ث
M mim :	م	SAD :	ص	C cim :	ج
N nun :	ن	DAT :	ض	Ç çim :	چ
V vav :	و	TI Tı :	ط	H HA :	ح
H he :	ه	ZI Zı :	ظ	Hı Hı :	خ
he - E :	ە	AYIN :	ع	D dâl :	د
Y ye :	ى	GAYIN :	غ	Ż âl :	ذ
		F fe :	ف		

OSMANLICA'nın
KİTAP HARFLERİ

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

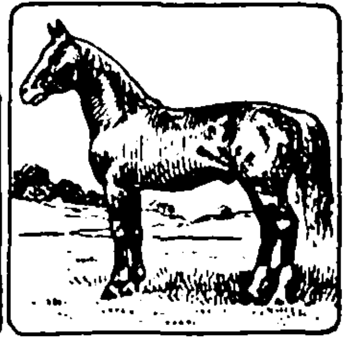
3	2	1
ق :	ر :	ا :
ك :	ز :	ب :
گ :	ژ :	پ :
ڭ :	س :	ت :
ل :	ش :	ث :
م :	ص :	ج :
ن :	ض :	چ :
و :	ط :	ح :
ھ :	ظ :	خ :
ه :	ع :	د :
ی :	غ :	ذ :
	ف :	

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

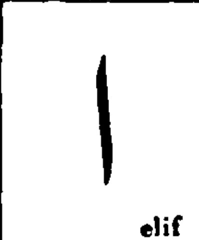
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

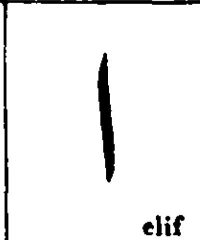

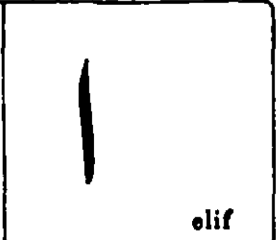

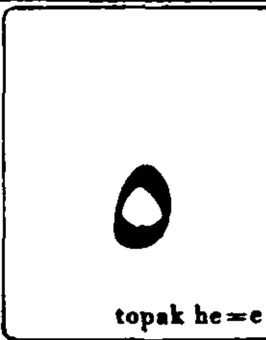

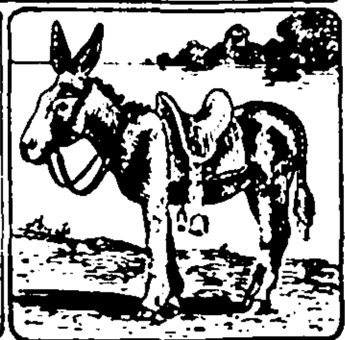

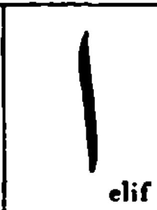

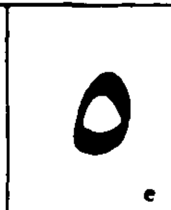

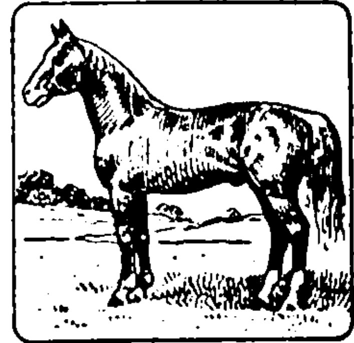

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

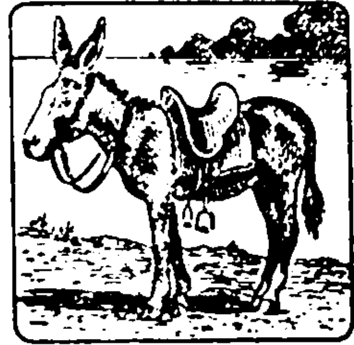
ا

ا ا ا ا

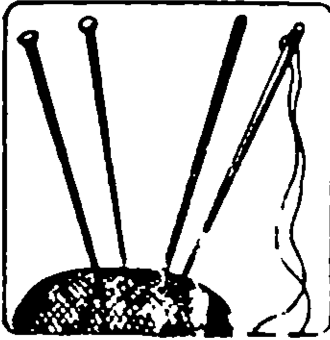
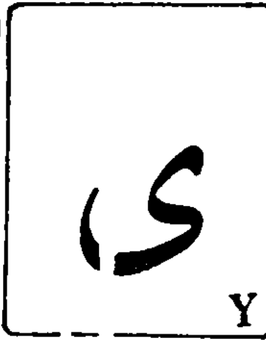

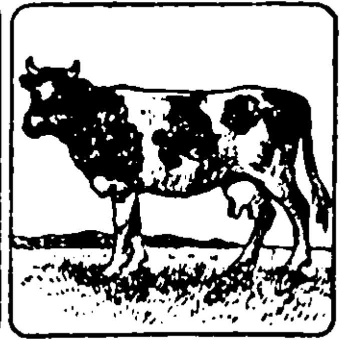
ه

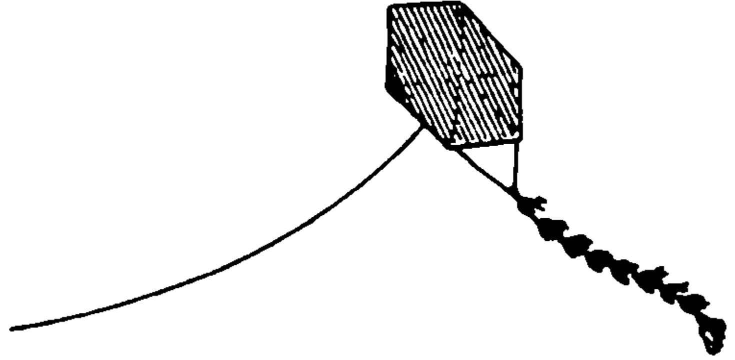
ا ه ا ه ا

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

ي ye	ی ye	ی ye	ی ye
ه e	ا elif	ه e	ا elif

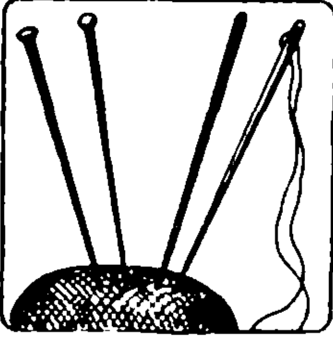

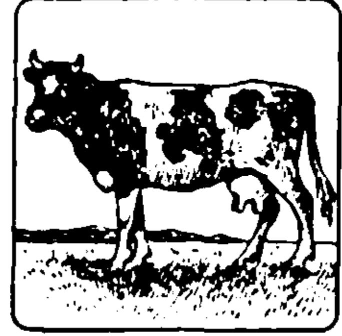
V

و v	و v	و v	و v
و v	ی y	ه e	ا elif

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

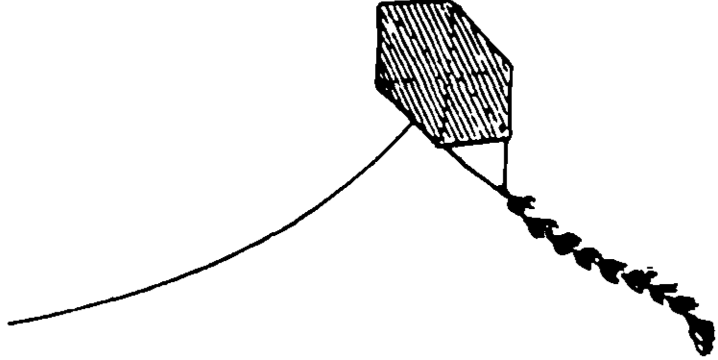

ی

ی ی ی ی

ا ه ا ه

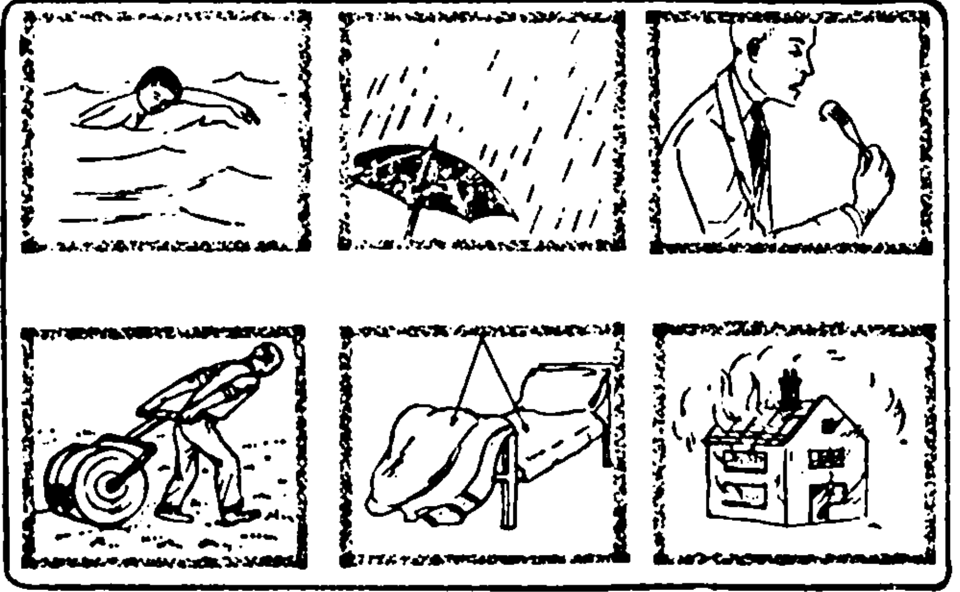

و

و و و و

ا ه ی و

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

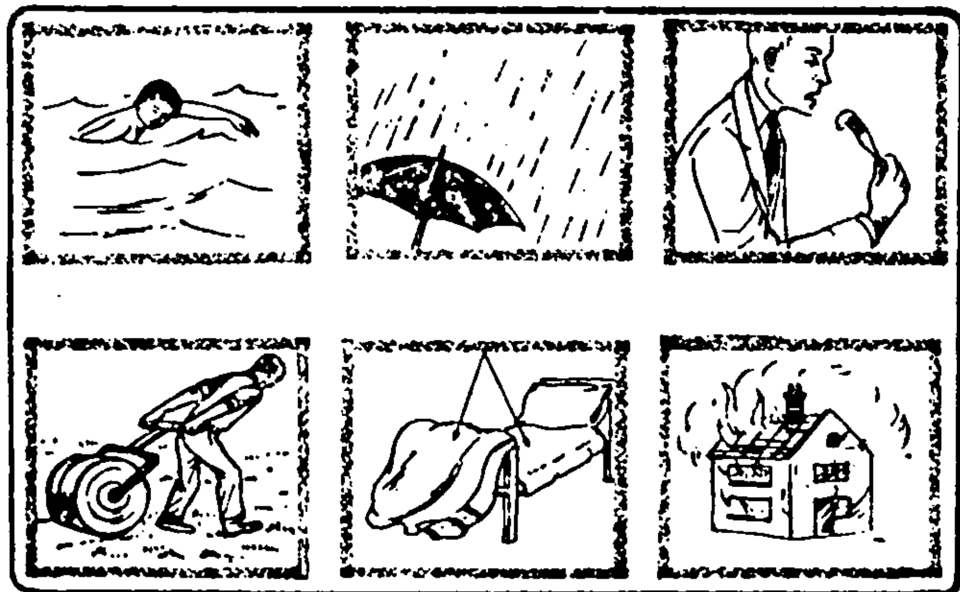

ي Yİ

ي yi	ي yi	ي yi	ي yi	ي yi
و v	ي	ه e	ی y	ا elif
ي yi	ا elif	و	ه	ی

ه	ه	ه	ه	ا	ا	ا	ا	ا	ا
و	و	و	و v	ي	ي	ي yi	ی	ی	ی y

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

یِ

یِ یِ یِ یِ یِ

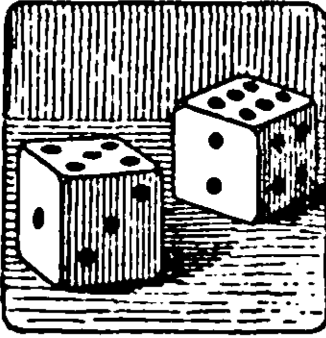
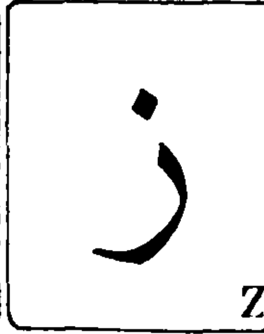
ا ی ه یِ و

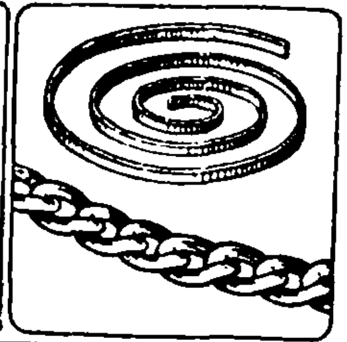
ی ه و ا یِ

ا ا ا ا ا ا ه ه ه ه

ی ی ی یِ یِ یِ و و و و

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

زه ze	زى zi	زو zu	زا za
زا zâ	زو zu	زه ze	زى zi

زا-ده . را-زى . ره-زه .
ze re zi râ de za

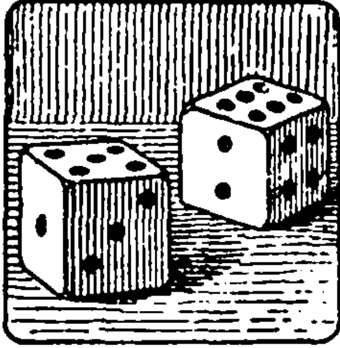
دود dud	ده د ded	داد dad
رور rur	ره ر rer	رار rar
زوز zuz	زه ز zez	زاز zaz

روز ruz	زار zar	دور dur	دار dar

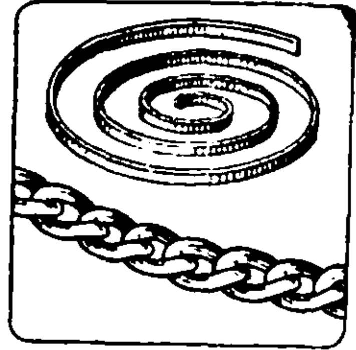
دا-دى دور dur ı dı da	ده-ره دار dar re de

زاده zâde	دارى darı	دور dur	دار dar	زار zar	ز . z

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

ز

زا زو زی زه

زی زه زو زا

زا-ده . را-زی . ره-زه.

داد ده د دود

رار ره ر رور

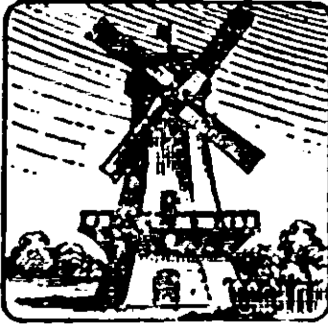
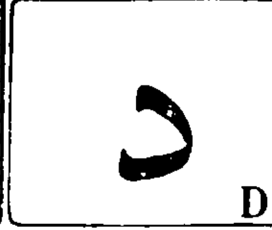
زاز زه ز زوز

دار . دور . زار . روز .

ده-ره دار . دا-دی دور .

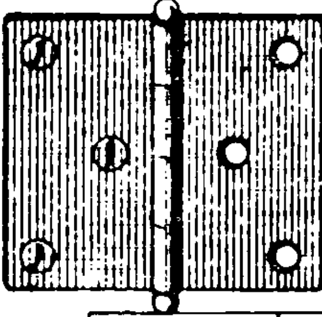
ز . زار . دار . دور . داری . زاده .

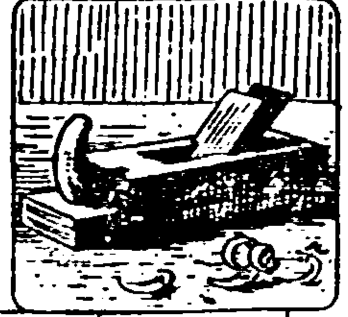
Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

D

دو du	دي di	ده de	دى di	دا da
دي di	دو du	دا da	ده de	دى di
ده-ده de de		دا-دي di da		

R

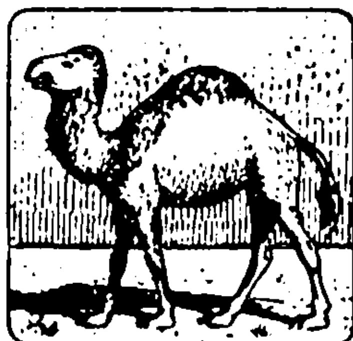
رو ru	ره re	رى ri	را ra
ري ri	رو ru	را ra	ره re
ده-ره re de		دا-ري rı da	

دره dere	دده dede	داري darı	دادي dadı	د . ر r d

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

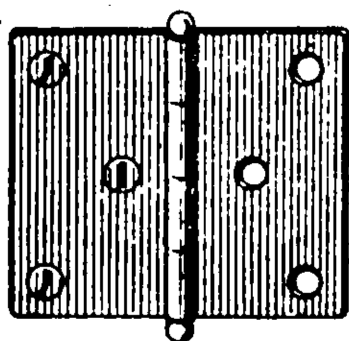
د

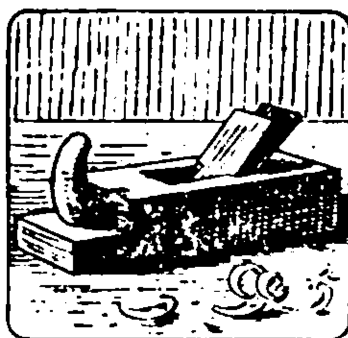
دا دى ده دې دو

دى ده دا دو دې

دا-دې . ده-ده .

ر

را رى ره رو

ره را رو رې

دا-رې . ده-ره .

د . ر . دارې . دهده . بدهره .

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

آ A

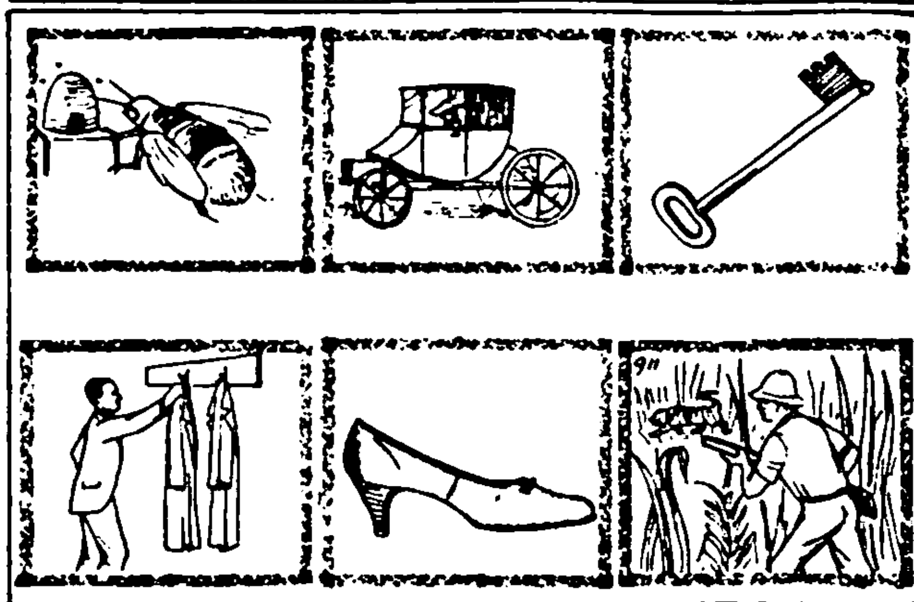
آ-را	آ-ري	آ-دا	آ = ا
ra a	ı rı a	da a	elif a

آ-زاد	آز	آد
zâd â	az	ad

آ-رار	آ-ري
rar a	ı rı a

آ-دا-دي	دا-دي
ı dı da a	ı dı da

داري	آدا	آزار	آري	آز
darı	ada	âzâd	arı	az

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

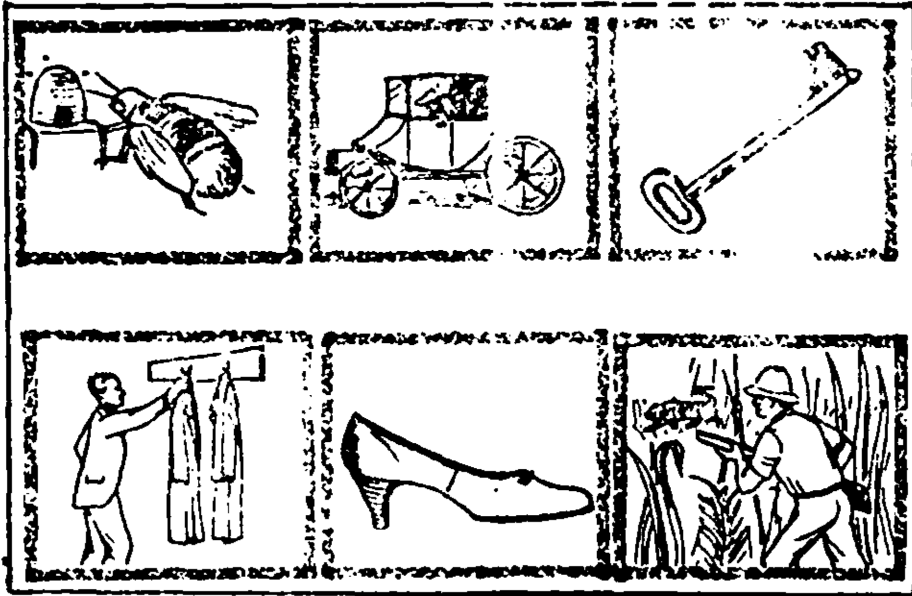
آ=ا . آ-دا . آ-ري . آ-را .

آد . آز . آ-زاد .

آ-ري آ-رار .

دا-دي آ-دا-دي .

آز . آري . آزار . آدا . داري .

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

ب B

ب	بـ	ـبـ	ـب
	baştan b	ortadan b	sondan b

ببب	با = با	به = به	بو = بو	بى = بى
	ba ba	be be	bu bu	bi bi

به	بو	بى	با
be	bu	bi	ba

بابا	آرابا	بورا	بوز
baba	araba	bura	buz

بود	بازو	آب	باب
bud	bazu	âb	bab

بابا آرابا آرار

baba araba arar

دده بوز آرادى

dede buz aradı

ب ، ب	بو	بابا	بوز	آب	آرابا
b b	bu	baba	buz	âb	araba

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

ب

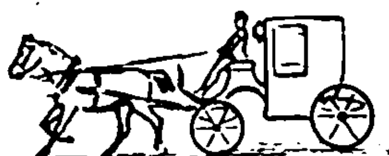
ب بـ ـبـ

ببب . دبا = با دبه = به دبو = بو دبى = بى

به بو بى با

بابا . آرابا . بورا . بوز .

بود . بازو . آب . باب .

بابا آرابا آرەار .
دەدە بوز آرادى .

ب ، ب . بو . بابا . بوز . آب . آرابا .

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

ـَ üstün = ه E	ince harfleri (e) ile, kalın harfleri (a) ile okutur.

بَ = به (be, b)	زَ = زه (ze, z)	رَ = ره (re, r)	دَ = ده (de, d)

بَ be	رَ re	دَ de	بَ be	زَ ze

بَربَر berber	بَره bere	بَری beri	دَری deri
زَرده zerde	بَرابَر berâber	بَدری bedri	بَز bez

ی Y = يـ y

دیزی dizi	دیز diz	دیری diri	دیر dir
دیب dib	زیرا zirâ	زیر zir	دیزه dize

دیز diz	دیب dib	زَرده zerde	بَرابَر berâber	بَربَر berber	بَز bez

دیدی didi	بَدری bedri	دیری diri	آری arı

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

ـه = ه

دَ = ده   رَ = ره   زَ = زه   بَ = به

زَ   بَ   دَ   رَ   بَ

دَرى . بَرى . بَرَه . بَرَبَر .

بَز . بَدرى . بَرابَر . زَرده .

يـ = ى

دير   ديرى . ديز . ديزى .

ديزه . زيو . زيرا . ديب .

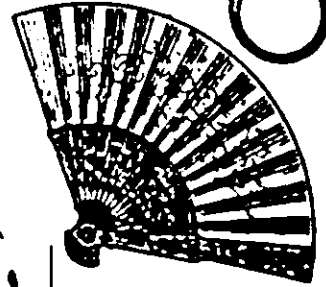
بَز . بَرَبَر . بَرابَر . زَرده . ديب . ديز .

آرى   ديرى . بَدرى   ديدى .

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

ی Y

ی	یـ	یـ
sondan y	ortadan y	baştan y

یو=یو	یی=یی	یه=یه	یا=یا	ییی
yu yu	yi yi	ye ye	ya ya	

یی	یا	یو	یه
yi	ya	yu	ye

یاز	یازی	یار	یاری
yaz	yazı	yar	yarı

یای	آیی	آی
yay	ayı	ay

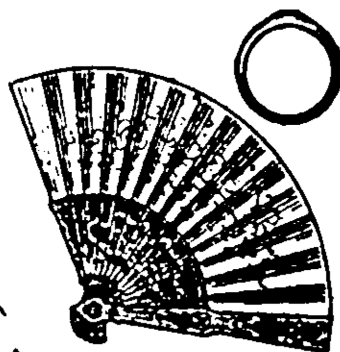
آیری	یَر	یَدی	دایی
ayrı	yer	yedi	dayı

یَرده	یَدی آیی	آی یاری	یه = یـه	یا = یا
yerde	ayı yedi	ay yarı	ye ye	ya ya
یارار .	یازار	یازدی	یاردی	بوز
yarar	yazar	yazdı	yardı	buz

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

ى

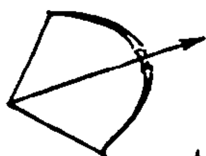

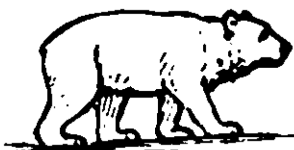
ى يـ يـ

ييى يا=يا يه=يه يى=يي يو=يو

يه يو يا يي

ياري . يار . يازي . ياز .

آى . آيي . ياى .

دايي . يدى . ير . آيوي .

يا=يا ، يه=يه . ياري آى . يدى آلي . يرده

بوز . ياردي . يازدي . يازار . يارار .

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

ل L

ل	لـ	ـلـ	ـل
	baştan l	ortadan l	sondan l

لل	لا = لا (لا)	له = له	لی = لی
	lâ lâ (lâm elif)	le le	li li

لا	له	لى	لو
lâ	le	li	lu

آل	دال	بال	بَل	بيل
al	dal	bal	bel	bil

زيل	ديل	لالا	لاله
zil	dil	lala	lâle

آلاى	آبلا	يالى	ليرا
alay	abla	yalı	lira

لر = LER LAR

لەر : يرلر	دەرەلر	لالەلر
LER yerler	dereler	lâleler
لار : داللر	آرابالر	ليرالر
LAR dallar	arabalar	liralar

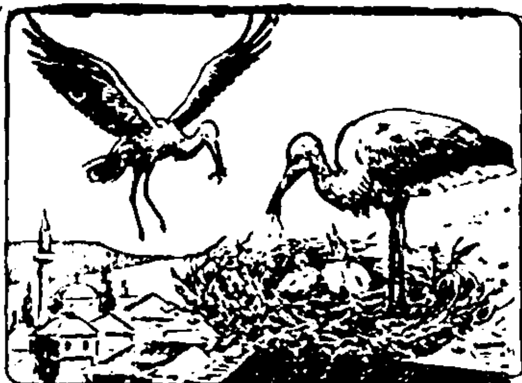
ل	له = لـ	بالى بول ، بابا داريلدى
l	l e l e	balı bul baba darıldı

دادى بيلير	آبلا لاله آلدى
dadı bilir	abla lâle aldı

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

ل

ل ﻟ ﻠ ﻞ

لل . لا = لا (لا) له = له لی = لی

لا له لی لو

آل . دال . بال . بل . بیل .

زیل . دیل . لالا . لاله .

آلای . آبلا . یالی . لیرا .

لر = { لر : یرلر . دره‌لر . لاله‌لر .
لار : داللر . آرابالر . لیرالر .

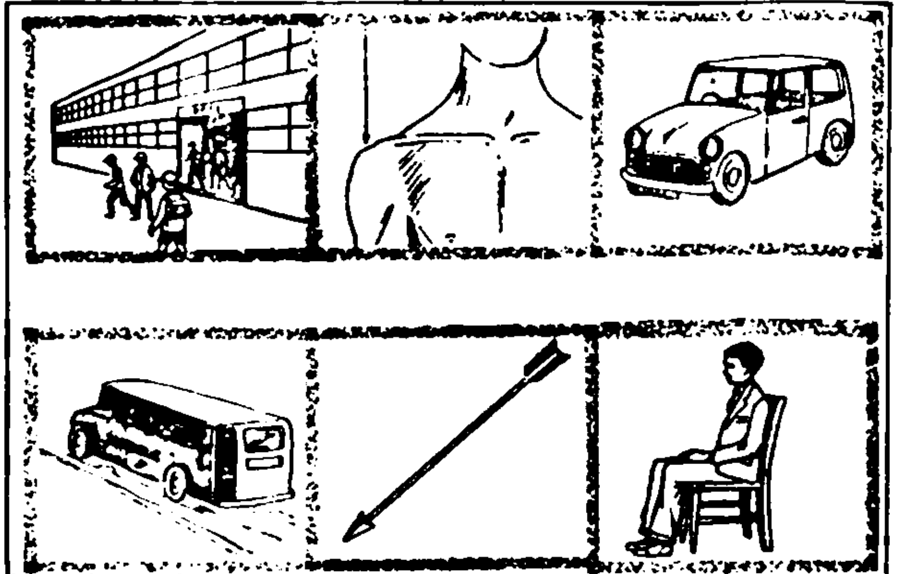
ل . له = له . بالی بول ، بابا داریلدی ؛

دادی بیلیر . آبلا لاله آلدی .

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

وٓ O

زوٓ zo	یوٓ yo	روٓ ro	لوٓ lo	دوٓ do	بوٓ bo
زوٓر zor	دوٓلو dolu	بوٓرو boru			
دوٓلاب dolap	بوٓدور bodur	یوٓل yol	بوٓل bol		
دایی dayı	یازی زوٓر yazı zor	دوٓلو dolu	دوٓلاب dolap		
بو یوٓل یوٓرار bu yol yorar		بوٓرو آلدی boru aldı			

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız. 10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

وٓ

بوٓ دوٓ لوٓ روٓ يوٓ زوٓ

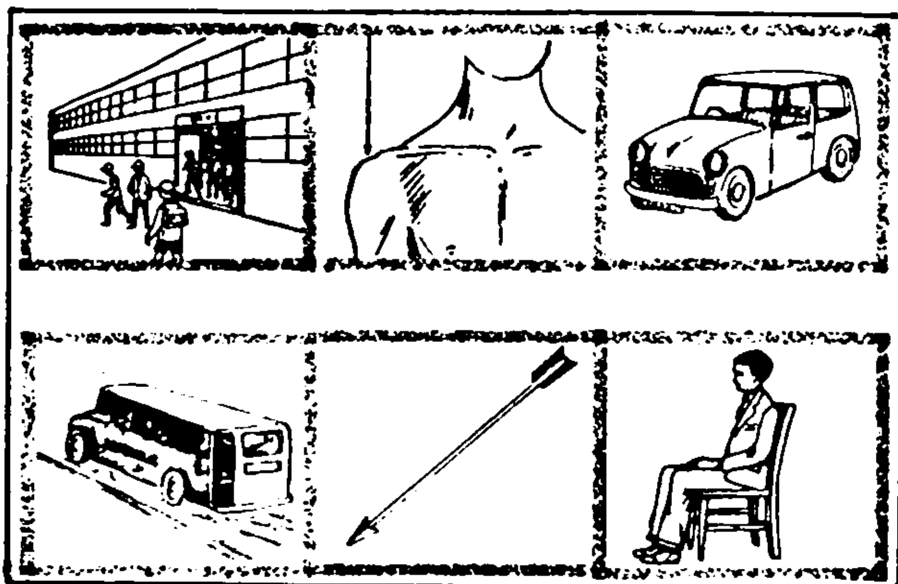
بوٓرو . دوٓلو . زوٓر .

. بوٓل . يوٓل . بوٓدور . دوٓلاب .

دوٓلاب دوٓلو . يازى زوٓر . دالي

بوٓرو آلدى . بو بوٓل يوٓرار .

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

ق KAF: K

baştan kaf	ortadan kaf	sondan kaf
ڨ	ـڨـ	ـڨ

ققق	قو	قي	قا	قو	قه
	ku	kı	ka	ko	ka

قارا	قورو	قوزو	قار	قاز
kara	kuru	kuzu	kar	kaz
قير	قيز	قول	آق	باق
kır	kız	kol	ak	bak
ياق	يوق	آياق	دولاق	قيزاق
yak	yok	ayak	dolak	kızak
	قولاق	قاييق	باليق	
	kulak	kayık	balık	

ق = ق	قا = قا	قاز	قوزو	بايراق	قيزاق
kaf kaf	ka ka	kaz	kuzu	bayrak	kızak

يرده قار يوق	دره لر آقار	قيز دولابي
yerde kar yok	dereler akar	kız dolabı
قيردي	بو قورو دالي ياق	
kırdı	bu kuru dalı yak	

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

ق

ق ـقـ ـق

قـق . قو قي قا قو قه

قارا . قورو . قوزو . قار . قاز .

قير . قيز . قول . آق . باق .

ياق . يوق . آياق . دولاق قيزاق .

قولاق . قاييق . باليق .

ق = ق . قا = قا . قاز . قوزو . باراق . قيزاق .

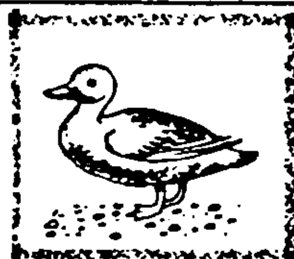
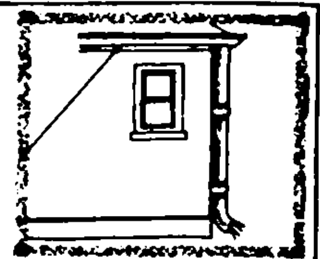
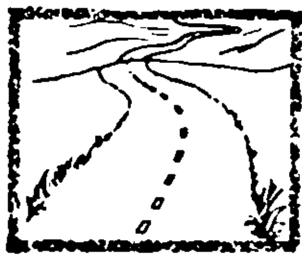
يرده قارپوق . دره‌لر آقار . قيزدولدي

قيزدي . بو قورو دالي ياق .

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

		ایـ i	اوٓ o	او U
اولو ulu	اوزاق uzak	اوبور ubur	اور ur	او = و U U
اوٓراق orak	اوٓق ok	اوٓدا oda	اوٓرا ora	اوٓ = وٓ O O
اوٓیوق ovuk	اوٓلوق oluk	اوٓردو ordu	اوٓقو oku	
ایزبه izbe	ایری iri	ایله ile	ایز iz	ایـ = یـ i I

kız obur — اوبور قیز	ok ile yay — یای ایله اوق	kuzu ile kaz — قاز ایله قوزو
uyuvor baba — بابا اویویور	uzadı yol — یول اوزادی	izi ayak — آیاق ایزی

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

او . اوٓ . ایـ

اوٖ = و . اور . اوبور . اوزاق . اولو .

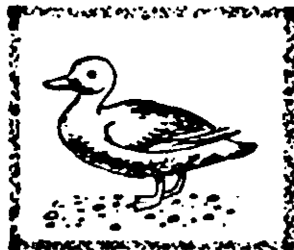
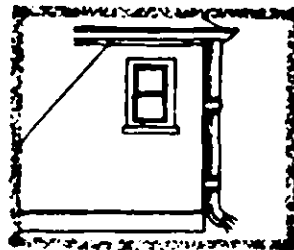
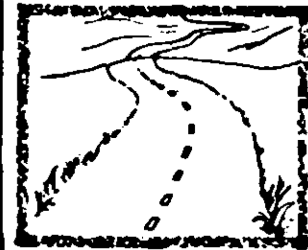
اوٓ = وٓ . اوٓرا . اوٓدا . اوٓق . اوٓراق .

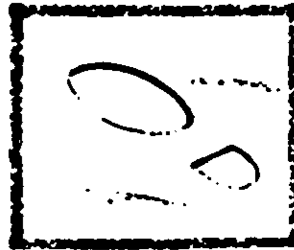
اوٓقو . اوٓردو . اوٓلوق . اوٓیوق .

ایٖ = یـ . ایز . ایله . ایری . ایزبه .

قاز ایله قوزو . یای ایله اوٓق . اوٓبور قیز .
آیاق ایزی . یوٓل اوزادی . بابا اوٓیویور .

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

م M

sondan m	ortadan m	baştan m
ـم	ـمـ	مـ

مم	ما ma	مى mi	مو mu	مه me	موٓ mo

بم = بم bem bem	لم = لم lem lem	يما = يما ..yma ...yma

مال mal	مارول marul	موٓر mor	دامار damar	آرمود armud
دَمير demir	قاما kama	قازما kazma	ياما yama	قوم kum
موم mum	دام dam	بايرام bayram	ياردیم yardım	

مق : MAK

مق : آرامق aramak	بولمق bulmak	دورمق durmak	اوزامق uzamak

م m — مم mm

دورما ، قيرما ، ياقما durma kırma yakma

آرامادى ، aramadı

باقمادى ، بولمادى bakmadı bulmadı

اويومەز ، دورماز ، uyumaz durmaz

يارامز yaramaz

اوقومايور ، يازمايور ، بيلمەيور okumuyor yazmıyor bilmiyor

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

م

ـمـ ـمـ ـم

مم . ما مى مو مه موٓ

بم = بم لم = لم ديما = يما

مال . مارول . موٓر . دامار . آرمود

دَمير . قاما . قازما . ياما . قوم .

موم . دام . بايرام . ياردیم .

مق : آرامق . بولمق . دورمق . اوزامق .

م . مم . دورما ، قيرما ، ياقما . آرامادي ،
باقمادي ، بولمادي . اولوماز ، دورماز ،
يارامـاز . آقوماييور ، يازماييور ، بيلمه‌يور .

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

ی Y = ــِـ ESİRE :İnce harfleri (i) ile, kalın harfleri (ı) ile okutur

لِ = لی li li	بِ = بی bi bi	زِ = زی zi zi	دِ = دی di di

قِ kı	يِ yi	مِ mi	بِ bi	قِ kı	رِ ri

بزه bize	بزی bizi	بری biri	بز biz	بر bir
برادر birâder	زیاده ziyâde	قابل kaabil	لازم lâzım	در dir

یازدم yazdım	آلدم aldım	بیله‌دم biledim	بیلدم : bildim	دم DİM
آلیرم alırım	آرارم ararım	دیله‌رم dilerim	بیلیرم : bilirim	رم RİM

بوقازما دمیردر demirdir kazma bu	ایری در بوآرمود : iridir armut bu	در DİR

اوقومق یازمق لازم در.
okumak yazmak lâzımdır

برادرم قیزاق kızak birâderim	بابا بزه بر قوزو آلدی aldı kuzu bir bize baba

یوللادی yolladı	آرمود armud	بزه bize	دایی dayı	قاییور kavıyor	ایله ile

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız. 10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

ی = ِ

دِ = دی   زِ = زی   بِ = بی   لِ = لی

رِ   قِ   دِ   اِ   دِ   قِ

بِر . بِز . بِزی . بِزه .

دِر . لازِم . قابِل . زِیاده . بِرادَر .

دِم : بیلدم بیلەدم . آلدم . یازدم .

رِم : بیلیرم . دیلەرم . آرارم . آلیرم .

دِر : بو آرمود ایری در . بوقازما دَمیردر .

اوقومه یازمه لازِم در .

بابا بزه بر قوزو آلدی . بِرادَرم قیزله

ایله قاپیشیر . دایی بزه آرمود یوللادی .

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

ن

N

نـ	ـنـ	ـن
baştan n	ortadan n	sondan n

نوٓ	نه	نا	نى	نو	نن
no	ne	na	ni	nu	

ياناق	نانه	زورنا	ناى	نار
yanak	nâne	zurna	nay	nar

بوٓيون	بورون	اوٓن	اون	قان
boyun	burun	on	un	kan

نَرهده	آيران	آننه	بِنا	بَن
nerede	ayran	anne	bina	ben

دميردن	ديزدن : دهن	
demirden	dizden DEN	دن =
قاندن	آياقدن : دان	DAN DEN
kandan	ayakdan DAN	

نورى نرهده در ؟ بيلمم	ـه	ن
Nûri nerededir ? bilmem	n	N

بن آننمه ياردم ايدرم يارين بايرام
ben anneme yardım ederim yarın bayram

بزه بر قوٓيون آلندى قان قيرمزيدر
bize bir koyun alındı kan kırmızıdır

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

نن . نو نى نا نه نوٓ

نار . ناى زورنا . نانه . ياناق .

قان . اون . اوٓن . بورون . بوٓيون .

بَن . بِنا . آننه . آيران نَه‌ده .

دن = ده‌ن ، ديزدن . دميردن .
دان ، آياقدن . قاندن .

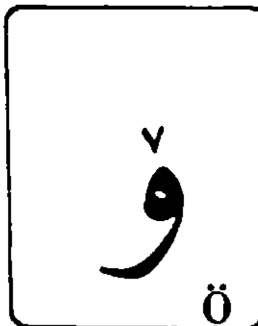
ن . نه . نوري نه‌ده در ؟ بيلمم .

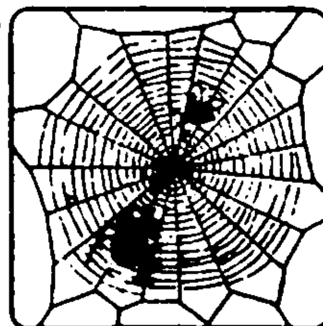
بنه آننه ياردیم ايده‌رم . يارينه بايرام

بزه بر قوٓيون آلينجى . قانى قيرمزى در .

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyu

سۆ	يۆ	دۆ	نۆ	بۆ	رۆ
sö	yö	dö	nö	bö	rö

سۆيله	سۆز	بۆل	سۆن	دۆن
söyle	söz	böl	sön	dön

سۆيله‌ر	سۆنه‌ر	دۆنه‌ر	بۆيله
söyler	söner	döner	böyle

اۆ · اۋ

ö · ü

اۋزرينه	اۋزمه	اۋزۋم	اۋ=ۋ
üzerine	üzme	üzüm	ü ü
اۆزلۋ	اۆز	اۆد	اۆ=ۆ
özlü	öz	öd	ö ö
اۆدمه	اۆرمه	اۆيله	
ödeme	örme	öyle	

بو ناری آل ، دۆرده	موم سۆنمدی ، يانيور
dörde al narı bu	yanıyor sönmedi mum

اۆيله دورما قايق دۆمه‌ن	نه سۆيلدم ؟	بۆل
dümen kayık durma öyle	söyledim ne	böl

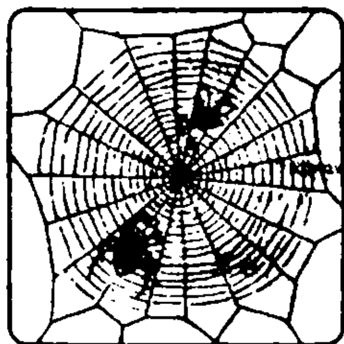
اۋزۋم اۋزۋمه باقاراق قيزارير .	ايله دۆنر
kızarır bakarak üzüme üzüm	döner ile

nuz.

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

ۆ

رۆ بۆ نۆ دۆ يۆ سۆ

دۆن . سۆن . بۆل . سۆز . سۆيله .

بۆيله . دۆنه‌ر . سۆنه‌ر . سۆيله‌ر .

اۆ . اۋ

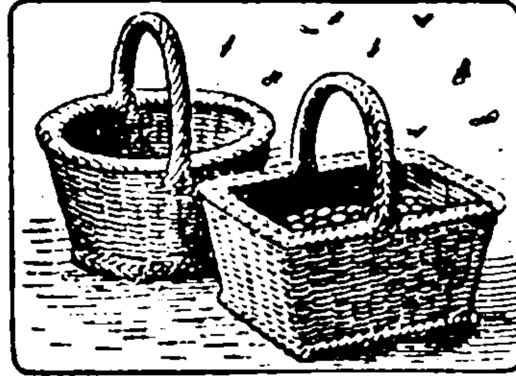
اۋ=ۋ . اۋزۋم . اۋزمه . اۋزرينه .

اۆ=ۆ . اۆد . اۆز . اۆزلۋ .

اۆيله . اۆرمه . اۆدمه .

موم سۆنه‌دی ، یانیتور . بوناری آل ، دۆرده
بۆل . نه‌سۆیله‌دم ؟ اۆیله دورما . قاپیه دۋگمه
ایله دۆنه‌ر . اۋزۋم اۋزۋمه باقاراق قیزارير .

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyun

س
S

بـ	ـسـ	ـس
baştan s	ortadan s	sondan s

سسس — سا sa — سی si — سه se — سؤ sü

ساده sâde — سامی sâmi — ساز saz

سورو sürü — سز siz — سن sen — سر ser

سرین serin — سس ses — سلام selâm — سبیل sebil

سوس süs — سیل sil — سوقاق sokak — یاساق. yasak

نوری درسنی اوقویور سامی یازیور
Nûri dersini okuyor Sâmi yazıyor

س S — سا=سا sa sa — بر سورو قویون bir sürü koyun — قز اودایی kız odayı

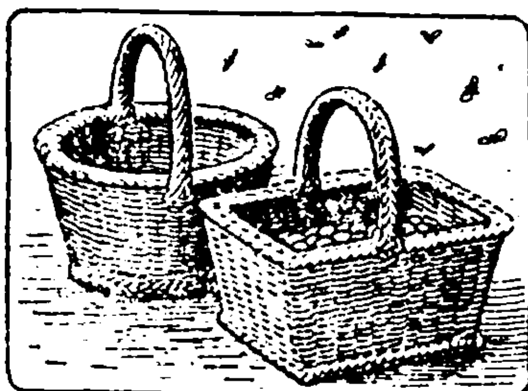
سیلدی sildi — بوراسی سرینیدر burası serindir — بول سبزه bol sebze

یملی yemeli — سامی بزه باقیور Sâmi bize bakıyor — سلام آل selâm al

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

س

سـ ـسـ ـس

سـسـس . سا سی سه سؤ

ساده . سامی . ساز

سؤرؤ . سِز . سَن . سَر .

سَرین . سَس . سَلام . سَبیل .

سؤس . سیل . سوقاق . یاساق .

نوری دَرسِنی اوقویور . سامی یازییور .

س . سا=سا . بر سؤرؤ قوشیور . قیزاقدالی

سیلدی . بوراسی سرینه در . بوتل سبزه

یشیلی . سامی بزه باقیور . سلام آل .

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

E,A = ه

ا A		ه E		
قيره = قيرا	kıra	يره	yere	ه
يوله	yola	سزه	size	
آداده = آدادا	adada adada	دەرەدە	derede	ده DE
ياناقده	yanakda	يوزده	yüzde	
ياليه = ياليا	yalıya yalıya	نينه يه	nineye	يه YE
بورايه	buraya	سورويه	sürüye	
آلسه = آلسا	alsa alsa	ديلەسه	dilese	سه SE
يازسه	yazsa	بيلسه	bilse	

دادى يه dadıya	دولابه dolaba	باله bala	داله dala	قاره kara
قازمايه kazmaya	قومده kumda	بوزده buzda	قوزويه kuzuya	آرابايه arabaya
بولسه bulsa	آراسه arasa	اوقوسه okusa	آياقده ayakda	آيده ayda

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

ه =

ه : یره   قیره = قیرا

یسره   یوله

ده : دره ده   آداده = آدادا

یۋزده   یاناقده

یه : نینه یه   یالی یه = یالی یا

سۋرۋیه   بورایه

سه : دیله سه   آلسه = آلسا

بیلسه   یازسه

قاره . واله . باله . دولابه . رادیه .

آرابایه . قوزویه . بوزره . قومده . قازمایه .

آیه . آیاقده . اوقوسه . آراسه . بولسه .

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz

ۆ

ü

مۆ	يۆ	لۆ	بۆ	زۆ	دۆ
mü	yü	lü	bü	zü	dü

يۆرۆ	يۆز	دۆز	دۆن
yürü	yüz	düz	dün

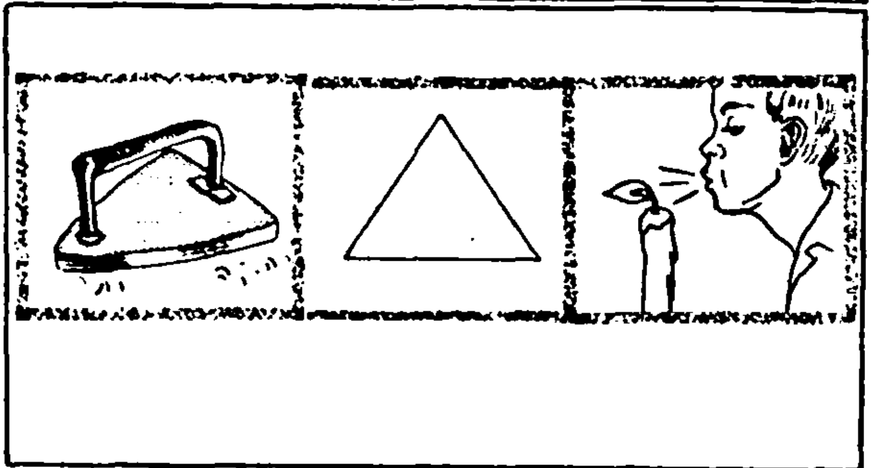
دۆرمه	لۆله	دۆمن
dürme	lüle	dümen

دۆن ننه بزه بر بايراق — dün nine bize bir bayrak

دۆز يولدن يۆرۆ — düz yoldan yürü

آلدى — aldı

باليقلر يۆزۆيور ، بنده يۆزه‌رم . — balıklar yüzüyor, ben de yüzerim

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız. 10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

وٛ

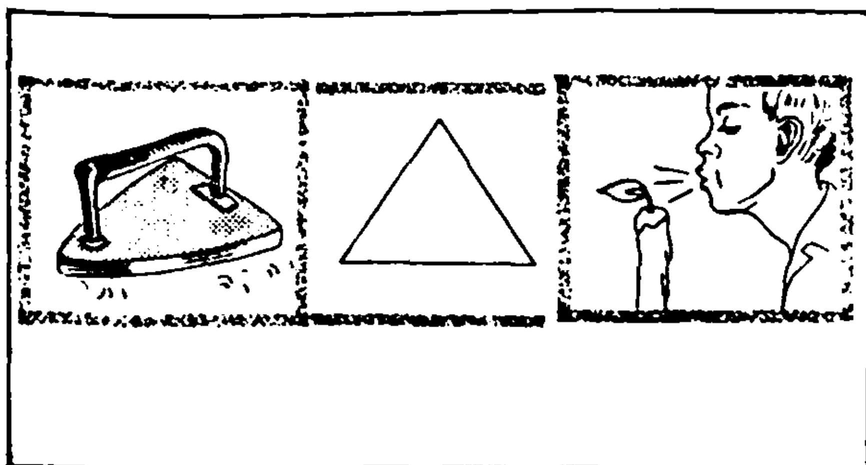
دوٛ زوٛ بوٛ لوٛ يوٛ موٛ

دوٛن . دوٛز . يوٛز . يوٛروٛ .

دوٛمَن . لوٛله . دوٛرمَه .

دوٛز يولده يوٛروٛ . دوٛن نينه‌م بزه بر بالق

آلدي . بالقلر يوٛزيوٛر ، بن ده يوٛزه‌رم .

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz

اوقو ، یاز ، اوینا

OYNA YAZ OKU

دره‌لر آقار . بالیقلر یوزه‌ر . آرمودلر، اوزوملر

üzümler armutlar yüzer balıklar akar Dereler

اولور . نانه‌لر قوقار . قوزولر مه‌له‌ر .

meler kuzular kokar nâneler olur

مینی مینی‌لر بویورلر، اوینارلر . اوقویوب یازارلر .

yazarlar okuyup oynarlar büyürler miniler mini

آننه ، بو قیزه باق ! سنی بابامه سویله‌رم .

söylerim babama seni bak kıza bu Anne

قوزومه داری آلدم . نوری آرابایه بیندی .

bindi arabaya Nuri aldım darı kuzuma

دایی یالی‌یه قوم آلدی . بابام سزه سلام

سویله‌دی .

selam size babam aldı kum dayı

söyledi

براز آیاقده دور . او بر دالده دورماز .

durmaz dalda bir o dur ayakda biraz

بو آداده آیی یوق . اورمانده اودون یارارلر .

yararlar odun ormanda yok ayı adada bu

قازما دمیردندر . سامی ییلاندن قورقار .

korkar yılandan Sâmi demirdendir kazma

دولابدن بالی آل . دوز یولدن یورویه‌لم .

yürüyelim yoldan düz al balı dolapdan

آداردن قاییق ایله دونه‌لم .

dönelim ile kayık adadan

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

اوقو ، یاز ، اوقینا

دەرەلر آقار . بالیقلر یوزەر . آرمودلر، اوزوملر
اولور . نانەلر قوقار . قوزولر مەلەر .
مینی مینی‌لر بویورلر، اوقینارلر. اوقویوب یازارلر.

آننه ، بوقیزه باق ! سنی بابامه سویله‌رم .
قوزومه داری آلدم . نوری آرابایه بیندی .
دایی یالی‌یه قوم آلدی . بابام سزه سلام
سویله‌دی .
برآز آیاقده دور . او بردالده دورماز .
بو آداده آیی یوق . اورمانده اودون یارارلر .

قازما دیردن‌در . سامی بیلادده‌ده قوشار .
دولاب‌ده‌ده بالی آل . دوز یولده یورویلم .
آداده قایقه ایله دوندم .

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

ش

Ş

شـ	ـشـ	ـش
baştan ş	ortadan ş	sondan ş

شۆ şö	شا şa	شه şe	شی şi	شو şu	ششش

ماشا یاشا maşa yaşa	شان şan	شال şal	شاب şab
قاش kaş	باش baş	آشی aşı	باشاق başak
شاشی şaşı			

قیشلا kışla	قیش kış	قوش kuş	دیش diş	آش aş
قومشو komşu	شویله şöyle	شیشه şişe	بش beş	بوش boş
یاریش yarış	قوشاق kuşak	قاشیق kaşık	مشین meşin	یشیل yeşil

نوری Nüri	دالدن دوشویور düşüyor daldan	رشید reşid	شا = شا şa şa	س ş

قوشویورلر یولده دوز koşuyorlar yolda düz	ایله سامی یاریشیور yarışıyor sâmi ile

باشلادم başladım	یازیمه yazıma	شیمدی şimdi	شیشه بوشالدی boşaldı şişe

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

ش

ش ﺸ ﺷ

ششش . شو شي شه شا شوْ

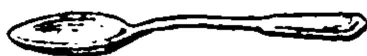
شاب . شال . شان . ياشا . ماشا

شاشي . باشاق . آشي . باش . قاش

آش . ديش . قوش . قيش . قيشلا

بوش . بش . شيشه . شوْيله . قومشو .

ديشيل . مشين . قاشيق . قوشاق . ياريش .

سه . شا - شا . رشيد والده دوشوْيور . بوزى

ايله ساى ياريشيور . دوز يولده قوشو يورلر .

شيشه بوشالدى . شيمدى يازيمه باشلادم .

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyun

ك K

ك	ك	ك
sondan k	ortadan k	baştan k

كل=كل	كه=كه	كى=كى	كا=كا	ككك
kel kel	ke ke	ki ki	kâ kâ	

كى	كو	كا	كه	كو
ki	kö	kâ	ke	kü

كدى	كباب	كول	كومور	كاسه
kedi	kebab	kül	kömür	kâse
يوره ك	بويوك	بوره ك	يوزوك	يوك
yürek	büyük	börek	yüzük	yük
دودوك	سينه ك		كوره ك	ديره ك
düdük	sinek		kürek	direk
كله بك	ايكى	شكر	كمان	
kelebek	iki	şeker	keman	

دونمك	سونمك	سويلمك	سورمك	مك	ك - كا
dönmek	sönmek	söylemek	sürmek	mek	kâ k

بيلمك	ايشلمك	سيلمك	سزمك	دوكمك
bilmek	işlemek	silmek	sezmek	dökmek

دونويور	كويه	ايله	آراباسى	اوكوز	كويلو
dönüyor	köye	ile	arabası	öküz	köylü

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

ك

ك ـك ـکـ کـ

ککك . کا=کا کی=کی که=که کل=کل

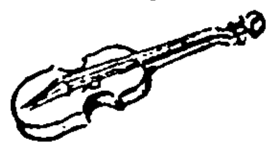
کو که کا کو کی

کاسه . کومور . کول . کباب . کدی .

یوك . یوزوك . بوره‌ك . بویوك . یوره‌ك .

دیره‌ك . کوره‌ك . سینه‌ك . دودوك .

کمان . تشکر . ایکی . کله‌بك .

ك ـ کا . مك : سورمك . سویلمك . سویمك . دونمك .

دوکمك . سزمك . سیلمك . ایشله‌مك . بیلمك .

کویلو اوکوز آراباسی ایله کویه دونیور .

Okumuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz

ت

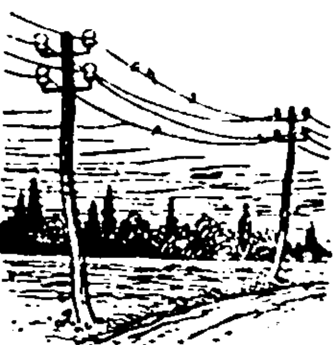
T

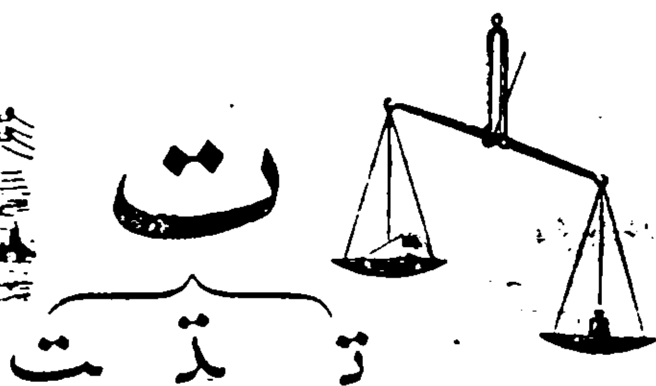
تـ	ـتـ	ـت
baştan t	ortadan t	sondan t

تو tu	تی ti	تؤ tü	ته te	تا ta	تلت
تل tel	تمام temam	ترازی terâzi	ته میز temiz	تازه tâze	
تیزه teyze	تیمار tımar	تربیه terbiye	ترزی terzi		
تؤرکؤ türkü	آلتون altun	آلتی altı	اوت ot	آت at	
مکتوب mektub	مکتب mekteb	کتاب kitap	کاتب kâtib	تؤرك türk	
کؤیلؤ تارلاسنی — tarlasını köylü	بو بایرام آته بیندم — bindim ata bayram bu	ت - ت — T T			
تؤرکؤ بر نوری — türkü bir Nûri	قوشلر اوتویور — ötüyor kuşlar	سؤرؤیور — sürüyor			
تیزه مه بر مکتوب یازدم قیز اوداسی — odayı kız yazdım mektub bir teyzeme	سؤیلیور — söylüyor				
تمیز، تربیه لی اولمالی — olmalı terbiyeli temiz	سوت تازه در — tâzedir süt	تیمارلادی — timarladı			

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız. 10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

ت

ﺗ ﺘ ﺖ

تلت . تا ته تۋ تى تو

تازه . تەميز . ترازى . تمام . تل .

توزى . تربيه . تيمار . تيزه .

آت . اوت . آلتى . آلتون . تۆركو .

تۆرك . كاتب . كتاب . مكتب . مكتوب .

ت ـ ت . بو بايرام آته بينديم . كوزللو تارلاسنى
سۋرۋليور . قوشلر اوتۋيور . نورى بر تۆركو
سۋيليور . تيزه‌مه بر مكتوب يازدم قيز اوداسى
تيمارلادى . سوت تازه‌در . تميز، تربيه‌لى اوطالى .

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

Y = ى

و U	ۋ Ü	ى I	ى İ
قولى kolu	يۋزى yüzü	باشى başı	ى Y : ديزى dizi
بوزى buzu	سۋدى südü	آيرانى ayranı	ديلى dili
قوزويى kuzuyu	سۋرۋيى sürüyü	باباىى babayı	يى Yİ - YI : نينه يى nineyi
بوروسى borusu	تۋركۋسى türküsü	تارلاسى tarlası	سى : دده سى dedesi
اوقودى okudu	دۆندى döndü	آلدى aldı	دى DI : بيلدى bildi
قوشدى koşdu	يۋرۋدى yürüdü	يازدى yazdı	سيلدى sildi
بولدى مى buldu mu	دۋشدى مى düştü mü	آرادى مى aradı mı	مى Mİ : ديله دى مى diledi mi
اوزون مى uzun mu	بۋيۋك مى büyük mü	قارا مى kara mı	مى MI : اۆيله مى öyle mi

قوشى kuşu	آرمودى armudu	اۋزۋمى üzümü	دولايى dolayı	بالى balı

آراباسى arabası	بوراسى burası	يالىسى yalısı	قومى kumu	مومى mumu	ماشايى maşayı

بوراده مى؟ burada mı	دۆندى مى döndü mü	قوشدى مى koşdu mu	دۋشدى düşdü	ياريشدى yarışdı

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

ی =

ی ې ۋ و

ی : دیزی باشی یۋزی قوّلی

دیلی آیرانی سۋدی بوزی

یی : نینه‌یی بابایی سۋرۋیی قوزویی

سی : ده‌ده‌سی تارلاسی تۋرکۋسی بوروسی

دی : بیلدی آلدی دۋندی اوقودی

سیلدی یازدی یۋرۋدی قوشدی

می : دیله‌دیمی آرادیمی دۋشدیمی بولدیمی

می اوّله‌می قارامی بۋیۋکمی اوزونمی

بالی . دولابی . اۋزۋمی آرمودی . قوشی .

ماشالی . مومی . قومی . بالیسی . بوراسی آراباسی .

یاریشدی دۋشدی . قوشدیمی . دۋندیمی . بورادەمی؟

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunu

ج C

ـج	ـجـ	جـ
sondan c	ortadan c	baştan c

جه	جی	جو	جا	ـجـجـ ، ججج
ce	cı ci	cu	ca	

نجی = نجی	یجه = یجه	کج = کج	بج = بج
..ıncı ..inci	..ıca ..ica	gec gec	bec bec

آجی	باجی	جان	جام	جابا
acı	bacı	can	cam	caba
بولاماج	اوجوز	اوجاق	جانباز	ناجی
bulamac	ucuz	ocak	canbaz	Nâci

انجیر . تجارت . جسارت	تاج	اوروج
incir ticâret cesâret	tac	oruc

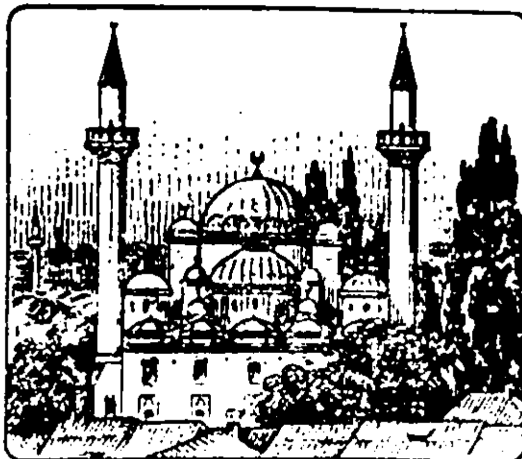
اودونجی	کومورجی	آرابجی	شکرجی : جی	ج
oduncu	kömürcü	arabacı	şekerci Cı	C
یولجی	اوزومجی	یازیجی	بکجی	Cı
yolcu	üzümcü	yazıcı	bekci	

جمال ایله ناجی قوشماجه	اوقور ، یازارم	بن تورکجه
koşmaca Nâci ile Cemâl	yazarım okur	türkce ben
آرابجی دور بینه‌یم	آج آیی اوینامز	اوینایورلر
binevim dur arabacı	oynamaz ayı ac	oynuyorlar

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

ج

ـج ـجـ جـ

ججج، ججج . جا جو جی جه

بج=بج کج=کج یجا=یجا نجی=نجی

جابا . جام . جان . باجی . آجی ..

ناجی . جانباز . اوجاق . اوجوز . بولاماج .

اوروج . تاج . جسارت . تجارت . اینجیر .

ج . جی : شکرجی . آراباجی . کومورجی . اوردوجی .

بکجی . یازیجی . اوزومجی . یولجی

بن تورکجه اوقور، یازارم . جمال ایله ناجی قوشماجه

اوینایورلر . آج آلی اوینامار . آراباجی دور ابیجیم .

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

تكرارلامه

TEKRARLAMA

آبلاسی شیمدی şimdi ablası	بەبك بشیكده اویودی uyudu beşikde bebek
قویون قوندی داله بر قوش ایكی koyun kondu dala bir kuş iki	اویاندی uyandı
آرتیق آقشام اولدی . oldu akşam artık	سوروسی اوتلایور otluyor sürüsü
قوزولر، قویونلر، اینكلر، اوكوزلر دونویورلر . dönüyorlar öküzler inekler koyunlar kuzular	
بر یولده كامل bir yolda kâmil	جمال قیرده قوشدی koşdu kırda Cemâl
ایله آرابا كویدن نوری ile araba köyden Nûri	دودوك بولدی buldu düdük
آراباجی آتلرینه atlarına arabacı	دوندی، قارداشی اوراده قالدی kaldı orada kardeşi döndü
اوكوز اولدی، اورتاقلق بوزولدی . bozuldu ortaklık öldü öküz	اوت آرادی aradı ot
لامبایی سوندور، مومی یاق ! yak mumu söndür lâmbayı	
ناجی یره دوشدی، بوروسی قیریلدی : باباسی babası kırıldı borusu düşdü yere Nâci	
آلدی ؟ نره‌دن آرمودی دادی aldı ? nereden armudu dadı	اونی آزارلادی azarladı onu
اوزومی نره‌یه قویدی ؟ اوجاق یاندیمی ؟ دەدە بزه bize dede yandı mı ocak koydu ? nereye üzümü	
بر بیلمجه سویله‌دی : یوزی دریدن، قولاقلری دمیردن ؟ demirden ? kulakları deriden yüzü söyledi bilmece bir	

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

تکرارلامه

بەبك بشیکده اویودی . آبلاسی شیمدی
اویاندی . ایکی قوش بر داله قوندی . قویون
سوروسی اوتلایور . آرتیق آقشام اولدی .
قوزولر، قویونلر، اینکلر، اوکوزلر دونویورلر .

جمال قیرده قوشدی . کامل یولده بر
دودوك بولدی . نوری کویدن آرابا ایله
دوندی ، قارداشی اوواده قالدی . آراباجی آتلرینه
اوت آرادی . اوکوز اولدی ، اورتاقلق بوزولدی .
لامبایی سوندور ، مومی یاق !

ناجی یره دوشدی ، بوروسی قیریلدی ؛ باباسی
اونی آزارلادی . وادی آرمودی نره‌دن آلدی ؟
اوزومی نره‌یه قویدی ؟ اوجاوه یاندیمی ؟ دەده بزه
بربلمه‌جه سویله‌دی : یوزی دەیه‌نه، قولاقلری دمیردنه ؟

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

أ = ە

E E

أم em	أز ez	أل el	أر er	أ = اَ = ە e e e
أريك erik	ألما elma	أيى eyi	أت et	أش eş
أشك eşek	أللى elli	أله‌ك elek	أسكى eski	أكمك ekmek
أكرم Ekrem	أمين Emin	أديب Edib	أزبر ezber	ألبيسه elbise

اِ = ای

i İ

اِسم isim	اِملا imlâ	اِمام imam	اِداره idâre
اِكرام ikrâm	اِمداد imdad	اِنسان insan	اِسلام islâm
اِشارت işâret	اِنكار inkâr	اِكمال ikmâl	اِنشا inşâ

اِنسانه اِنسانه لازم lâzım insan	أيى سوئلرده أيى ايشيت işit iyi söylede iyi
بو ألمالر تميز. شو أريكلر كيرليدر؛ kirlidir erikler şu temiz elmalar bu	اولور olur
أكرم درسنى أزبرله‌دى، بن اِملا يازدم yazdım imla ben ezberledi dersini Ekrem	اونلرى يقامالى yıkamalı onları

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız. 10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

أ = ه

أ = اَ = ه . أر . أل . أز . أم .

أش . أت . أيى . ألما . أريك .

أكمك . أسكى . أله‌ك . أللى . أشك .

ألبيسه . أزبر . أديب . أمين . أكرم .

إ = اى

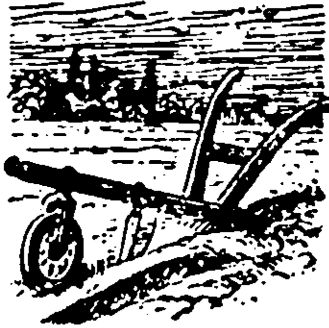
إداره . إمام . إملا . إسم .

إسلام . إنسان . إمداد . إكرام .

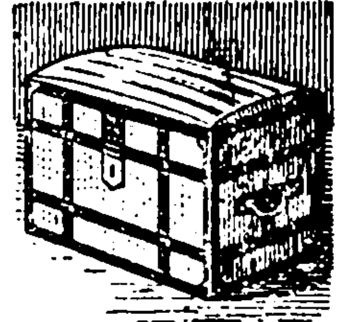
إنشا . إكمال . إنكار . إشارت .

أيى سؤيله‌ده أيى ايشيت . إنسانه إنسان لازم
اولور . بو ألمالر تميز . شو أريكلر كيرليدر ؛
اونلرى يقامالى . أكرم درسنى أزبرلدى ، بنده إملا يازدم .

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

ص
SAD

ـص	ـصـ	صـ
sondan sad	ortadan sad	baştan sad

صه sa	صو so	صى sı	صا sa	صو su	صصص
صاندیق . sandık	صوبا soba	صابون sabun	صامان saman	صاری sarı	
صایی . sayı	صولوق soluk	صول sol	ماصال masal	ماصا masa	
باصما . basma	آصما asma	باص bas	آص as	صیرا sıra	

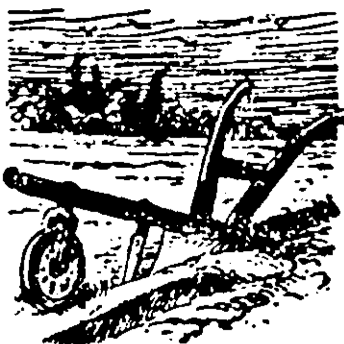
DIR در DİR

دور DUR	دؤر DÜR	در DIR	دیر DİR
دولودر doludur	بؤیوكدر büyükdür	صاریدر sarıdır	یشیلدر yeşildir — نه؟ NE ?
بوشدر boşdur	كوتودر kötüdür	آجیدر acıdır	تمیزدر temizdir

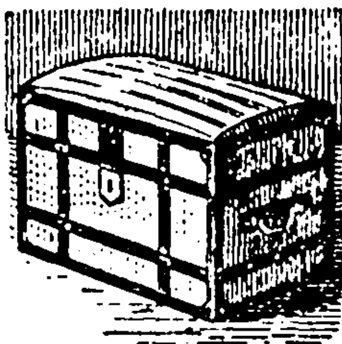
نینه nine	دره جوشدی، تارلالری صو باصدی — dere coşdu tarlaları su basdı	ص SAD

صوبا یانیور، اوده صیجاقدر — soba yanıyor oda sıcakdır	بزه بر ماصال سویلدی — bize bir masal söyledi
بن اوكا قادار صایابیلیرم ... — ben ona kadar sayabilirim ...	بالقلر صوده یاشارلر — balıklar suda yaşarlar

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

ص

صـ ـصـ ص

صصص . صو صا صى صوّ صه

صارى . صامان . صابون . صوبا . صانديق .

ماصا . ماصال . صوّل . صوّلوق . صابى .

صيرا . آص . باص . آصما . باصما .

در

دير   دىر   دۋر   دور

نه؟ يشيل در   صارى در   بۋيۋك در   دوّلودر

ته ميزدر   آجى در   كوتۋدر   بوّش در

ص . ده ره جوشدى، تارلالرى صو باصدى . نينه
بزه بر ماصال سويلدى . صوبا يانيور، اوردا صيجاقدر.
باليقلر صوده ياشارلر . بن اونه قادار صايا بيليرم ...

غ

G GAYIN

غ başta gayın	ـغـ ortadan gayın	ـغ sondan gayın

غغغ	غو gu	غی gı	غا ga	غوٓ go	غه ga

غاغا gaga	قارغا karga	قوغو	آغیز ağız	بوغاز. boğaz
آغ ağ	داغ dağ	باغ bağ	آغاج ağac	دالغا. dalga
مانغال mangal	یانغین yangın	دویغو duygu	دوٓغرو doğru	غالب. gâlib
غیرت gayret	بوٓغدای buğday	بولغور bulgur	تیغ tığ	صیغ. sığ

دوداق dudak	دوداغی dudağı	دوداغه. dudağa
قاشیق kaşık	قاشیغی kaşığı	قاشیغه. kaşığa

غ . قیشین قار یاغار . مانغال یاندیمی؟ صاغه باق ،
G . kışın kar yağar. mangal yandı mı? sağa bak,

صولە باق . بوغازم آغریور . لامبا دوشدی ، یانغین اولدی .
sola bak. boğazım ağrıyor. lâmba düşdü, yangın oldu.

غالب آغاجه بندی ، اینمیور . کندی دوشەنده آغلاماز .
Gâlib ağaca bindi, inmiyor. kendi düşen ağlamaz.

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

غ

غـ ـغـ ـغ

غغغ . غو غی غا غوّ غه

غاغا . قارغا . قوغو . آغیز . بوغاز .

آغ . داغ . باغ . آغاج . دالغا .

مانغال . یانغین . دویغو . دوّغرو . غالِب .

غَیرَت . بوّغدای . بولغور . تیغ . صیغ .

دوداق . دوداغی . دوداغه .

قاشیق . قاشیغی . قاشیغه .

غ . قیشین قار یاغار . مانغال یاندیمی؟ صاغ باق ، صول باق . بوغازم آغریور . لامبا دوشدی ، یانغین اولدی . غالب آغاجه بیندی ، اینه‌میور . کندی دوشسه‌ده آغلاماز .

چ Ç

ـچ	ـچـ	چـ
sondan ç	ortadan ç	baştan ç

چو	چه	چی	چو	چا	چ
çu	çe	çi	ço	ça	

چادر	چاتال	چاقی	چام
çadır	çatal	çakı	çam

چوبان	چاییر	چاقیل	چاریق	چول
çoban	çayır	çakıl	çarık	çöl
چوربا	چوجوق	چیراق	چارشی	چابوق
çorba	çocuk	çırak	çarşı	çabuk
چکیچ	دالغیچ	اوچ	ایچ	آچ
çekiç	dalgın	üç	iç	aç
کچی	چیچك	باغچه	چشمه	چیلك
keçi	çiçek	bahçe	çeşme	çilek

چ | چوجوق بر چورك یدی | چیلك چیلی نه ده ایی
Ç | çocuk bir çörek yedi | çilek çili nede iyi

اولور! قارداشیم باغچه‌یی صولایور، باجادن دومان چیقار
olur! kardeşim bahçeyi suluyor, bacadan duman çıkar

سرچه‌دن قورقان داری اکمز | تنبل آچ قالیر، چالیشان قازانیر
serçeden korkan darı ekmez | tenbel aç kalır, çalışan kazanır

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
1) defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

چ

ﭼ ﭽ ﭻ

چو چه چی چو چا . ﭼﭽ

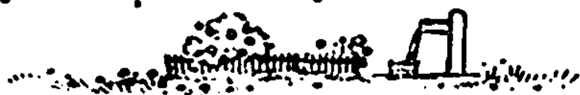

چام . چاقی . چاتال . چادر

چول . چاریق . چاقیل . چایر . چوبان .

چابوق . چارشی . چیراق . چوجوق . چوربا .

آچ . ایچ . اوچ . دالغیچ . چکیج .

چیلك . چشمه . باغچه . چیچك . كچی .

چ : چوجوق بر چوره‌ك یدی . چیلك چیچکنده آچی اولور ! قارداشم باغچه‌لی صولادیور . باجاده دومان چیقار . مرجه‌ده قوزقاره داری اکر . تنبل آچ قالیر ، چالیشان قازانیر .

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

ط

TI

ـط	ـطـ	طـ
sondan tı	ortadan tı	baştan tı

طوَ	طه	طا	طی	طو	ططط

طورا	طابور	طابان	طاباق	طاش
tura	tabur	taban	tabak	taş
طولوم	طوربا	طیرناق	طِراش	طاراق
tulum	torba	tırnak	tıraş	tarak
بالطا	قوطو	طوز	طولومبا	طاتلی
balta	kutu	tuz	tulumba	tatlı

یوغورت	قورت	دوَست	دوْرت	توْرك
yoğurt	kurt	dost	dört	türk
سرت	طارت	اوْرت	کوْرك	یورد
sert	tart	ört	kürk	yurd
آرسلان	دینج	قیرق	قورق	بورج
arslan	dinç	kırk	kork	borc

دمیریولی قاطاری

demir yolu katarı

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

ط

ط ط ط

ططط . طو طى طا طه طوٓ

[illegible] [illegible]اباق . طابان . طابور . طورا .

طاراق . طِراش طيرناق . [illegible] . طولوم .

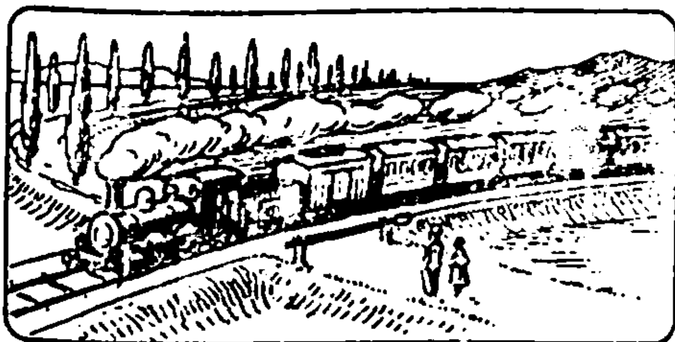

طاتلى . طولومبا . طور [illegible] قوطو بالطا .

توۆرك . دوۆرت . دوست . قورت . يوٓغورت .

يورد . كوۆرك . اوۆرت . طارت . سرت .

بوٓرج . قوٓرق . قيرق . دينج . آرسلان .

دميريوٓلى
قاطارى

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

گ G

kâf-ı fârisî — Yumuşak ke

گ ـگـ ـگ

baştan — ortadan g — sondan g

گگگ

گا — gâ, گه — ge, گو — gö, گی — gi, گو — gü

گوز . گون . گونش . گوك . گول

göz — gün — güneş — gök — gül

گوزل . گوربوز . گورەش . گوج . گیزلی .

güzel — gürbüz — güreş — göç — gizli

گمی . گوموش . گوملك . گنج . گییك .

gemi — gümüş — gömlek — genç — geyik

گل . گیر . گیت . گز . گوتور .

gel — gir — git — gez — götür

آرقاداشلر ! برابر گوله گیدەلم . گولدە قاییق ایله

arkadaşlar — beraber — göle — gidelim — gölde — kayık — ile

گزەلم . گمی یه بینەلم . گونش بزی ایصیدیر .

gezelim — gemiye — binelim — güneş — biz — ısıdır

گ G

یازین گونلر اوزوندر ، قیشین قیصەدر . گوچوك

yazın — günler — uzun — kış — kısadır — küçük

کدی گولگەسی ایلە اوینایور . گونش بولوتلر آرقاسنە

kedi — gölgesi — ile — oynuyor — güneş — bulutlar — arkasına

گیزلندی . یاغمور گلیور . داملە داملە گول اولور .

gizlendi — yağmur — geliyor — damla — damla — göl — olur

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

گ

گ ـگـ ـگ

گگك . گا گه گو گی گۋ

گوز . گون . گونش . گوك . گول

گوزه‌ل . گوربوز . گوره‌ش . گوج . گیزلی .

گه‌می . گوموش . گومله‌ك . گنج . گییك .

گل . گیر . گیت . گز . گوتور .

آرقاداشلر ! برابر گوله گیده‌لم . گولده قاییق ایله

گزه . دنیزیه بینه‌لم . گونش بزی ایصیدیر .

گ . یازین گوزلر اوزون ، قیشین قیصادر . گوموك

گدی گوزلسی ایله اوینایور . گونشه بولوطلر آقیاسنه

گیزلندی . یاغمور گلیور . داملا داملا گول اولور .

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyun

خ HI

خ	ـخـ	خـ
sondan Hı	ortadan Hı	baştan Hı

خه	خو	خی	خوٓ	خا	خخ
Ha	Hu	Hı	Ho	Ha	

خان	خارمان	خامور	خالاط	خالی
Han	Harman	Hamur	Halat	Halı
خامارات	خوی	خوش	خام	خانه
Hamarat	Huy	Hoş	Ham	Hâne
خورما	خیار	خاردال	خیرسز	خوروز
Hurma	Hıyar	Hardal	Hırsız	Horoz
اخلاق	خدمت	خبر	خاطر	خانم
ahlâk	Hizmet	Haber	Hatır	Hanım
تخت	بخت	شیخ	تاریخ	ریخ
taht	baht	şeyh	târih	rih

خ H

خلیل ترلی ایکن صوغوق صو ایچدی، خاستا

Halil terli iken soğuk su içdi Hasta

اولدی . دوقتوره گیتدی . خانم قیزلر خامارات

oldu doktora gitdi Hanım kızlar Hamarat

اولور . خوروز اوتدی . خیرسز طوتولدی .

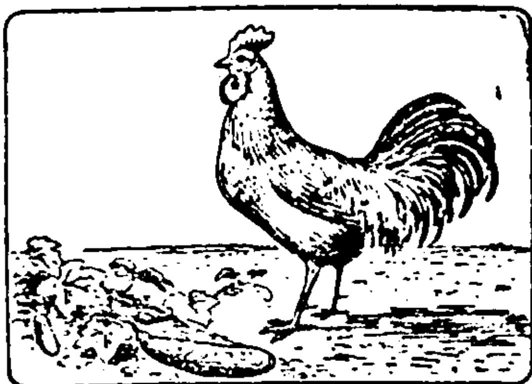
olur Horoz ötdü Hırsız tutuldu

uz.

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

خ

خ ـخ ـخـ خـ

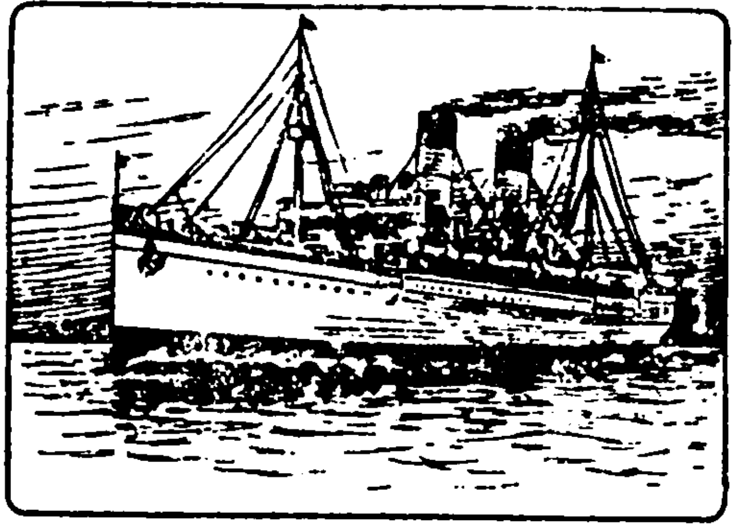

خخ . خا خوّ خی خو خه

خالی . خالاط . خامور . خارمان . خان .
خانه . خام . خوّش . خوی . خامارات .
خورّوز . خیرسز . خاردال . خیار . خورما .
خانم . خاطر . خبر . خدمت اخلاق .
ریخ . تاریخ . شیخ . بخت . تخت .

خ . خلیل ترلی ایکن صوغوغه صوایچدی ، خاستا
اولدی ، دوقتوره گیتدی . خانم قیزلر خامارات
اولور . خوروز اوتدی . خیرسز طوتولدی .

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

و V

وو vu	وو vo	وى vi	وه ve	وا va
واى vay	ولى veli	والى vâli	واردا varda	وار var
ياورو yavru	طاووق Tavuk	طاووس Tâvus	قاوون kavun	اووا ova
داوول davul	دوه deve	أوت evet	أو ev	آو av

ديويت divit	جزوه cezve

آوجى بر طاووشان آولادى . طاووق يومورطلادى

yumurtladı tavuk avladı tavşan bir avcı

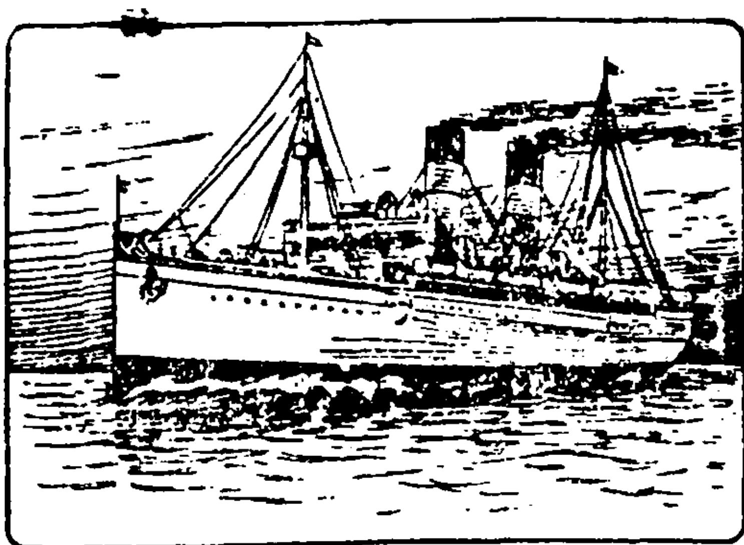
بن قوش يوالرينى بوزمام . قوزولر چايرده اوتلايورلر

otluyorlar çayırda kuzular bozmam yuvalarını kuş ben

چوبان قاوال چاليور . آغلامايان چوجوغه مه ويرمزلر .

vermezler meme çocuğa ağlamayan çalıyor kaval çoban

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

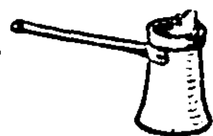
و

وا   وه   وى   وآ   وو

وار . واردا   والى . وَلى . واى .

اوآوا . قاوون . طاووس . طاووق . ياورو .

آو . أو . أوهت . دهوه . داوول .

جزوه   دیویت

آوجى بر طاوشان آولادى . طاووق يومورطلادى .
بن هيچ قوشك يووالرينى بوزمام . قوزولر چاييرده اوتلايورلر .
چوبان قاوال چاليور . آغلامايان چوجوغه مه ويرمزلر .

Y يه = ڭ Ğ

ڭ — ڭ — ڭ

sondan ğ — ortadan ğ — baştan ğ

دگنك değnek	دگیرمن değirmen	دگیل değil	أگری eğri	أگه eğe
اوگوتمك öğütmek	اوگرنمك öğrenmek	اوگله öğle	ایگده iğde	ایگنه iğne
لگلك leğlek	یگرمی yirmi	أگلنجه eğlence	بگنمك beğenmek	بگ beğ

بوره‌ك ، بوره‌گی ، بوره‌گه ، أریك ، أریگی ، أریگه
börek — böreği — böreğe — erik — eriği — eriğe

بشیك ، بشیگی ، بشیگه ، اینك ، اینگی ، اینگه
beşik — beşiği — beşiğe — inek — ineği — ineğe

دیمك = ده‌مك dimek — demek	ویرمك = وه‌رمك virmek — vermek	یـ = ه i = e

ایركن erken	گیجه gice	ایرته‌سی ertesi	ایتمك etmek	ییمك yimek
كیسه kese	جیب ceb	میشه meşe	ایل il	ایرمك ermek

زواللی‌یه یاردیم ایتمه‌لی جیبم دلنمش . گیجه اولدی .
zavallıya yardım etmeli cebim delinmiş gice oldu

بر سمید ییدم ایچ دیدیلر چشمه‌یی قوروت دیمه‌دیلر .
bir simid yedim iç dediler çeşmeyi kurut demediler

دیلنجی‌یه برخیار ویرمشلر ، أگری دیه بگنمه‌مش .
dilenciye bir hıyar vermişler eğri diye beğenmemiş

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

ك = ي

گ ـگـ ـگ

أكه . أكرى . دكيل . دكيرمن . دكنك .

ايكنه . ايكده . اوكله . اوكرنمك . اوكوتمك .

بك بكنمك . أكلنجه . يكرمى . لكلك .

بوره‌ك ، بوره‌كى . بوره‌كه . أريك ، أريكى ، أريكه .

بشيك ، بشيكى ، بشيكه . اينك ، اينكى ، اينكه .

ي = ه . ويرمك = وه‌رمك . ديمك = ده‌مك .

ييمك . ايتمك . ايرته‌سى . كيجه . ايركن .

ايرمك . ايل . ميشه . جيب . كيسه .

زواللى يه ياردیم ايتمه‌لى . جيبم دلنمش . كيجه اولدى .

برسميد ييدم ايچ ديديلر ، چشمه‌يى قوروت ديمه‌ديلر .

ديلنجى يه برخيار ويرمشلر ، أكرى ديه بكنمه‌مش .

پ P

ـپ	ـپـ	پـ
sondan p	ortadan p	baştan p

پو	په	پا	پی	پو	پـپـپ
po	pe	pa	pi	pu	

آرپا	پاتات	پاموق	پازار	پارا
arpa	patat	pamuk	pazar	para
پنجه ره	پرده	كوپه	پارماق	قارپوز
pencere	perde	küpe	parmak	karpuz
طوپ	واپور	پول	پوسته	قاپی
top	vapur	pul	posta	kapı
یاپ	قاپان	ایپلیك	ایپ	طوپاج
yap	kapan	iplik	ip	topaç
پایدوس	پابوج	پارلاق	كیرپی	یاپراق
paydos	pabuç	parlak	kirpi	yaprak

پ P

ایکی الیمده اون پارماق واردر. سورودن آیریلان

iki elimde on parmak vardır. Sürüden ayrılan

قوزویی قورت قاپار. پیلاوی پك سوه‌رم. تنجره

kuzuyu kurt kapar. Pilavı pek severim. Tencere

یووارلاندی، قاپاغنی بولدی. ایکی قارپوز بر قولتوغه

yuvarlandı, kapağını buldu. İki karpuz bir koltuğa

صیغماز. آری بال یاپار. انسان پاره‌سنی ایی قوللانمالی.

sığmaz. Arı bal yapar. İnsan parasını iyi kullanmalı.

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

پ

پ

پـ ـپـ ـپ

پلپ . پو پی پا په پو

پارا پازار پاموق پاتات آرپا .
قارپوز پارماق کوپه پرده پنجه‌ره .
قاپی پوسته پول واپور طوپ
طوپاج ایپ ایپلیك قاپان یاپ .

یاپراق کیرپی پارلاق پابوج پایدوس.

پ . ایکی الده اون پارماق واردر. سوروده آرپیله
قوزولی قورت قاپار. پیلاوی بك سه‌وه‌رم . پنجه‌ره
پوواریلاندی، قاپاغنی بوتدی . ایکی قارپوز برقولتوغه
صیغماز . آری بال یاپار . انسانه پاراسنی أیی قوللانمالی.

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

م M

...وم ..UM	...ۋم ..ÜM	...يم ..IM	...يم ..İM	
قولم kolum	گوزم gözüm	كتابم kitabım	ايشم işim	م
إستانبوللوم İstanbulluyum	كويلوم köylüyüm	خاستايم hastayım	أييم iyiyim	يم
قوشدم koşdum	گوردم gördüm	قورتاردم kurtardım	گيتدم gitdim	دم
•	•	قورتارالم kurtaralım	گيده‌لم gidelim	لم
•	•	قوشالم koşalım	گوره‌لم görelim	
بولورم bulurum	گورۋرم görürüm	آرارم ararım	گليرم gelirim	رم

ز Z

...وز ...uz	...ۋز ...üz	...يز ...ız	...يز ...iz
دوغرويز doğruyuz	تۆركز türküz	چاليشقانز çalışkanız	گنجز genciz
اوقورز okuruz	يۆرۋرز yürürüz	قازانيرز kazanırız	أكه‌رز ekeriz

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız *yerler* için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

م

...یم   ...یِم   ...ۋم   ...وم

م   ایشم   کتابم   گوزم   قولم

یم   أیی‌یم   خاستایم   کوڭلۋیم   اِستانبوللویم

دم   گیتدم   قورتاردم   گوردم   قوشدم

لم   گیده‌لم   قورتارالم   .   .

گوره‌لم   قوشالم   .   .

رم   گلیرم   آرارم   گورۋرم   بولورم

ز

...یز   ...یِز   ...ۋز   ...وز

گنجز   چالیشقانز   تۋرکز   دوغرویز

اکه‌رز   قازانیرز   یۋرۋرز   اوقورز

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

هـ HE

ـه ، ه	ـهـ ، ـهـ	هـ
sondan he	ortadan he	baştan he

هوٓ	هی	هه	ها	هو	هههه
ho	hi	he	he. hâ	hu	

هپ	هیچ	هوا	هاوان	هادی
hep	hiç	hevâ	havan	hadi
همشیره	هایدی	های های	هله	هر
hemşire	haydi	hay hay	hele	her
شاه	آه	رهبر	هگبه	هیندی
şah	ah	rehber	heğbe	hindi
پهلوان	قهرمان	قهوه	شهر	پادشاه
pehlivan	kahraman	kahve	şehir	pâdişâh

چنبر ÇENBER

چنبریمی سودهرم پك : çenberimi severim pek	چنبرم پك سویملیدر ، sevimlidir pek çenberim
بن قوشارق ، او دونرك ، ben koşarak o dönerek	هم ده پك چوق اویون بیلیر .. hem de pek çok oyun bilir
چایرلری دولاشیرز ، çayırları dolaşırız	او قوشار ، بن قوولارم . o koşar ben kovalarım
گولوشورز ، اوینا شیرز . gülüşürüz oynaşırız	یتیشیرم ، یاقالارم . Yetişirim yakalarım

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

هـ

ه   ـهـ ، ـهـ   ـه ، ه

هوَ هى هه ها هو . دمهمته

هادی . هاوان . هَوا . هیچ . هپ .

هَر . هَله . های‌های . هایدی . هَمشیره .

هیندی . هَکبه . رَهبر . آه . شاه .

پادِشاه . شَهِر . قَهوه . تَهران . پَهلوان .

چنبر

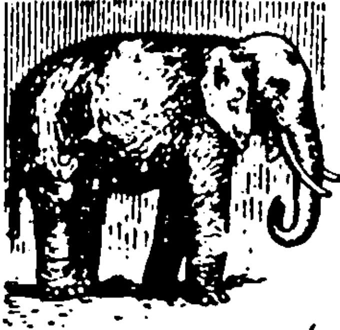
چنبریمی سوه‌رم بك :   چنبرم بك سویملی‌در ،

بنه قوشارقه اوزنرك ،   هم ده بك چوق اویونه بیلیر ..

چایرلری دولاشیرز ،   او قوشارسه بنه قوتولادیرم .

کولوشورز اوینا شیرز .   یتیشیرم ، یاقالارم .

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

ف

F

ـف	ـفـ	فـ
sondan f	ortadan f	baştan f

فو fo	فى fi	فه fe	فو fu	فا fa	ففف ،

آفرين	أفندى	فس	فيل	فاره
âferin	efendi	fes	fil	fâre
	دف def	راف raf	لاف lâf	اوف of
	فنر fener	قارانفيل karanfil	الفبا elifba	صنف sınıf
افطار iftar	فودلا fudla	فورون furun	فابريقا fabrika	

ف . بن الفبا كتابمى ايى صاقلار ، تميز طوتارم .
F ben elifbâ kitabımı iyi saklar temiz tutarım

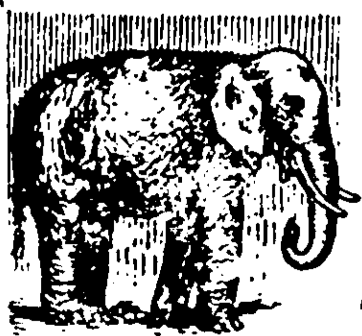
اوفكه ايله قالقان زيان ايله اوطورور . لاف لافى
Öfke ile kalkan ziyan ile oturur. Lâf lâfı

آچار . اومزده چوق فاره واردى ، موطبافده
açar. Evimizde çok fâre vardı, mutfakda

خيرسزلق ايدرلردى ؛ تكير كدى بر بر هپسنى
hırsızlık ederlerdi; tekir kedi birer birer hepsini

ياقالادى . شيمدى فاره‌لردن قورتولدق . آفرين تكيره !
yakaladı. Şimdi fârelerden kurtulduk. Âferin tekire!

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

ف

ﻓ ﻔ ﻒ

ففف . فا فو فه ڧ فوَ

فاره . فيل . فَس . أفندى آفرين .

اوَف . لاف . راف . دَف

صِنِف . أَلِفبا . قارانفيل . فَنَ .

فابريقا . فورون . فوَدلا . اِفطار .

ف . بن الفبا كتابمى ألى صاقلارم ، تميز طوتارم .
اوفكه ايله قالقان زياده ايله اوطورور . لاق لافى
آچار . اودمزده چوق فاره واردى ، صوطباقده
خيرسزلق ايده‌رلردى ؛ تكيركدى بر بر بر هپسنى
ياقالادى . شمدى فاره‌لردن قورتولدق . آفرين تكيره !

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

ڭ = N = ن

ڭ (baştan) — ڭ (ortadan) — ڭ (sondan)

ڭا	ڭو	ڭه	ڭى	ڭو
na	nu	ne	ni	no

بوڭا . شوڭا . اوڭا . بڭا . سڭا .
buna — şuna — ona — bana — sana

اڭ . اوڭ . صوڭ . صوڭرا . دڭز .
en — ön — son — sonra — deniz

بيڭ . يڭى . بڭزه‌مك . ديڭله . آڭلا .
bin — yeni — benzemek — dinle — anla

ڭ : قلمڭ . كتابڭ . يوزڭ . قولڭ .
IN — kalemin — kitabın — yüzün — kolun

نڭ : پرده‌نڭ . اوده‌نڭ . كويلونڭ . قوزونڭ .
NIN — perdenin — odanın — köylünün — kuzunun

دڭ : ديڭله‌دڭ . آڭلادڭ . دوندڭ . صوردڭ .
DIN — dinledin — anladın — döndün — sordun

سڭ : گليرسڭ . قالبرسڭ . گورورسڭ . اوقورسڭ .
sin, sın, sün, sun — gelirsin — kalırsın — görürsün — okursun

ديڭز : ويرديڭز . آلديڭز . يورودیڭز . قونوشديڭز .
diniz — verdiniz — aldınız — yürüdünüz — konuştunuz

بوگونكى ايشڭى يارينه براقما
bugünkü — işini — yarına — bırakma

يالانجينڭ أوى يانمش كيمسه اينانمامش .
Yalancının — evi — yanmış — kimse — inanmamış

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

ڭ = ن

ڭـ ـڭـ ـڭ

ڭا ڭو ڭه ڭى ڭو

بوڭا . شوڭا . اوڭا . بڭا . سڭا .

اڭ . اوڭ . صوڭ . صوڭرا . دڭيز .

بيڭ . يڭى . بڭزه‌مك . ديڭله . آڭلا .

ڭ : قلمڭ . كتابڭ . يوزڭ . قولڭ .

نڭ : پرده‌نڭ . اودانڭ . كويلونڭ . قوزونڭ .

دڭ : ديڭله‌دڭ . آڭلادڭ . دوندڭ . صوردڭ .

سڭ : گيرسڭ . قاليرسڭ . گورورسڭ . اوقورسڭ .

ديڭز : ويرديڭز . آلديڭز . يورديڭز . قونوشديڭز

بو گوڭكى ايشڭى يارينه براقما

يالانجينڭ أوى يانمش، كيمسه اينانمامش.

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

ح H

ع sondan Ha	ـحـ ortadan Ha	حـ baştan Ha

حه ، حوّ ، ها ، حی ، حو ، حـ ، ح

حیات Hayat	حق Hak	حاکم Hâkim	حاجی Hacı	حال Hâl
	حلقه Halka	لوحه levha	حکایه Hikâye	حساب Hisab
سلاح silah	صالح Sâlih	تحسین Tahsin	حسن Hasan	حصیر Hasır

طوپ اویونی
TOP OYUNU

پك سویملی ، پك گوزل
Pek sevimli, pek güzel

هیچ دوشمه‌دن هپ گل گیت
Hiç düşmeden hep gel git

قوش گبیسین چویك طوپ ؛ هوپ هوپ هوپ هوپ...
Kuş gibisin çevik top; Hop hop hop hop

سڭا اوغلم لاقیردی سویله‌رکن
Sana oğlum lâkırdı söylerken

دیمه «ها» دها بر «افندم» دی !
Deme (ha) dahabir (efendim) de!

چاغیریرکن سنی اوزاق یردن
Çağırırken seni uzak yerden

او نه‌در اویله «ها» «افندم» دی !
O nedir öyle (ha) (efendim) de!

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

ح

حـ ـحـ ـح

حح . حو حی حا حوٓ حه

حال . حاجی . حاکم . حق . حیات .

حساب حکایه . لوحه . حلقه

حاصیر . حسن . تحسین . صالح . سلاح .

طوپ اویونی

پك سویملی، پك گوزه‌ل هیچ دورمه‌دن هپ گیت گل

قوش گبی سنك، چوبك طوپ ؛ هوپ هوپ هوپ هوپ...

سکا اوغلم لاقیردی سویله‌رکن

دیمه «ها»، برادا «ها» «أفندم» دی !

. چاغیریرکن سنی اوزاقده یرده‌ن

او نه‌در اویله «ها»، «أفندم» دی !

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

ÖTRE

ـُ = وْ Ü | و U | وٌ Ö | وٓ O

İnce harfleri (ü) ile kalın harfleri (u) ile okutur

فُ fü	كُ kü	مُ mü	لُ lü	رُ rü	دُ dü	بُ bü	اُ Ü

سُنبُل sünbül	بلبل bülbül	گُل gül	اُميد ümit	وْ ü
مُبارَك mübârek	شُكر şükür	دُكان dükkân	مُدير müdür	
مُكافات mükâfât	كرُسى kürsi	مُهَندِس mühendis	مُسلمان müslüman	
مُحارَبه hârabe	قُربان kurban	اُمور ümur	اُصول usul	و U
مُراد murad	مُهاجر muhacir	صُلح sulh	مُحاكمه muhâkeme	
حُكومَت Hukûmet	حُرمَت Hurmet	شُهرَت şöhret	وٌ Ö	
صُحبَت Sohbet	خُرطوم Hortum	نُقطه nokta	وٓ O	

رَقملر

RAKAMLAR

٤ - دوْرت DÖRT 4	٣ - اوْچ ÜÇ 3	٢ - ايكى İKİ 2	١ - بر BİR 1

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

ُ = ۋ. و. وٚ. وٓ

أُ بُ دُ رُ لُ مُ كُ فُ

ۋ : امید . گل . بلبل . سنبل .
مدیر . دکان . شکر . مبارك .
مسلمان . مهندس . کرسی . مکافات

و : اصول . امور . قربان . محاربه .
محاکمه . صلح مهاجر . مراد .

وٚ : شهرت . حرمت . حکومت .

وٓ : نقطه . خرطوم . صحبت .

رقملر

١- بر ٢- ایکی ٣- اوچ ٤- دورت

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

ع
AYIN

ع ـعـ عـ

Sondan Ayın	ortadan Ayın	Baştan Ayın			
عه A	عو O	عا A	عی I	عو U	عع
على Ali	عسكر Asker	عالم Âlim	عارف Ârif	عادل Âdil	
عود Ud		علم İlim	عقل Akıl	عزيز Aziz	
عمر Ömer	عمر Ömür	عقرب Akreb	ساعت saat		
صنعت san ' at	تعليم ta ' lim	تعطيل ta ' til	جمعه cüm ' a	جامع câmi	

"عكس دنيا" ده ایشلر بویله گیده ر :

(Aksi dünyâ) da işler böyle gider

فاره لر كدیلری یاقالار ،

Fâreler kedileri yakalar

قوزولر قورتلری ییرلر .

Kuzular kurtları yerler

طاوشان آوجیی وورور .

Tavşan avcıyı vurur

آرابهجی آرابه یه قوشولور ، آتلر گزمه یه گیده رلر .

Arabacı arabaya koşulur Atlar gezmeye giderler

قوقلاده كوچوك عایشه ایله اوینار .

Kukla da küçük Ayşe ile oynar

İ0 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

ع

عـ ـعـ ـع

ععع . عو عى عا عق عه

عادِل . عارِف . عالِم . عَسكر . عَلى .

عَزيز . عَقِل . عِلم . عود

ساعَت . عَقرَب . عُمُر . عُمَر .

جامِع جُمعه . تعَطيل . تعَليم . صَنعَت .

«عَكسى دُنيا» ده ايشلر بۆيله گيدهر :

فارهلر كديلرى ياقالارلر ،

قوزولر قورتلرى ييرلر .

طاووشانلر آوجى يى وورور .

آرابجى آرابايه قوشولور ، آتلر گزمه يه گيدهلر .

قوقلارده كۆميرك عايشه ايله اوينار .

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

ث

sondan s	ortadan s	baştan s
ـث	ـثـ	ثـ

ثى	ثو	ثه	ثا	ثث
أثواب savab	ثروت servet	ثانيه sâniye	ثانى sânî	ثابت sâbit
عثمان Osman	اثبات isbât	حوادث havâdis	ميراث miras	ثواب sevab

قوشلر
KUŞLAR

قوشلر اوچار، اوچدى قوشلر
Kuşlar uçar, Uçdu kuşlar

بن ده قوشارم! بن ده قوشدم.
Ben de koşarım! Ben de koşdum.

اونلرك قاناتلرى وار، قوشدم يارى يوله قادار؛
Onların kanatları var, Koşdum yarı yola kadar;

بنم قانادم قوللرم؟ تا اوڭمه بر اوچوروم
Benim kanadım kollarım? Tâ önüme bir uçurum

قوشلر قانادينى چيرپار، چيقدى، اوراده قالدم ناچار
Kuşlar kanadını çırpar, Çıkdı, orda kaldım nâçâr

بنده قولومى صاللارم... يوق، چكه‌مم اويله قوروم!
Bende kolumu sallarım... Yo, çekemem öyle kurum!

اوچون قوشلر، اوچون قوشلر؛ ايسترسه‌ڭز هايدى تكرار
Uçun kuşlar, uçun kuşlar; İsterseniz haydi tekrar

هپڭزله يارشم وار! يارشيرز... اوچون قوشلر!
Hepinizle yarışım var! Yarışırız... Uçun kuşlar!

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

ث

ثـ   ـثـ   ـث

ثث . ثا   ثه   ثو   ثى

ثابت . ثانى . ثانيه . ثروت . أثواب .
ثواب . ميراث . حوادث . اثبات . عثمان .

قوشلر

قوشلر اوچيور، اوچدى قوشلر
بن قوشسه‌م ! بن ده قوشسه‌م.
اونلرك قاناتلرى وار، قوشسه‌م يارى يولده قالير،
بنم قانادم قوللرم ؟ تا اوزاغه بر اوچوردم
قوشلر قاناديني چيرپار، چيقدى، اوزرده قالدم ناچار.
بن ده قوللى قالديرم... يورولور، چيقه‌م اوزيده قورودم!
اوچيك قوشلر، اوچيك قوشلر؛ ايسترسه‌كز هايدى بن‌ده
هپكزده ياپيشم وار ! يارشيرز... اوچيك قوشلر!

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

ذ ZÂL

ذو	ذی	ذه	ذا	ذ = ز
zu	zı	ze	za	z zâl
تذکره teskere	ذخیره zahîre	أذان ezan	ذکی zeki	ذات zât

ژ J

ژی	ژو	ژه	ژا
ji	ju	je	ja

نژاد Nijad	مژده müjde	ژاندارما jandarma	ژاله jâle	ژاپون japon

۷ - یدی	٦ - آلتی	٥ - بش
YEDİ 7	ALTI 6	BEŞ 5

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız. 10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

ذ

ذ=ز . ذا ذه ذى ذو

ذات . ذَكى . أذان . ذَخيره . تَذكره .

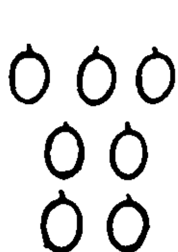
ژ

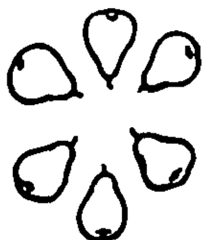

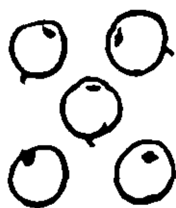
ژا ژه ژو ژى

ژاپون . ژاله . ژاندارما . مُژده . نِژاد .

٥-بَش ٦-آلتى ٧-يَدى

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

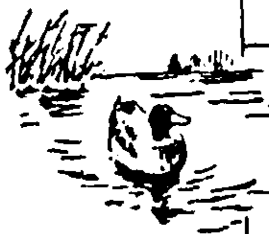

ض
DAT

ض sondan Dat	ـضـ ortadan Dat	ضـ baştan Dat

ضیافت	ضیا	راضی	رضا	ضابط
Ziyâfet	Ziyâ	râzı	rızâ	Zâbit
بیاض	فرض	رمضان	قضا	حاضر
beyaz	farz	Ramazan	kazâ	hazır

کوچوك اوردك
KÜÇÜK ÖRDEK

باق، شو کوچوك اوردك،
Bak• şu küçük ördek

نه خوش یوزیور!
Ne hoş yüzüyor•

حاووضده گزه رك،
Havuzda gezerek

بزی سوزیور...
bizi• süzüyor•

یوزوب گزرکن،
Yüzüp• gezerken

دالوب چیقیور!
•Dalıp çıkıyor

بیاض توینده
Beyaz•• tüyünden•

اینجی آقیور....
inci• akıyor

واق واق واق واق واق واق!..
vak vak vak vak vak vak

(یووا جیویلتیلری)
Yuva cıvıltıları

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

ض

ضـ ـضـ ـض ض

ضابط . رِضا . راضى . ضِيا . ضِيافَت .

حاضِر . قَضا . رَمَضان . فَرض . بَياض .

كوچوك اوردك

باق ، شو كوچوك اوردك ،
خوشجه يوزويور !
حاووضده گزه‌رك ،
بزى سوزويور ...
يوزوب گزه‌ركه ،
دالوب چيقيور ؛
بياصه توكنده
ايچى آقيور ....
واق واق واق واق واق !..

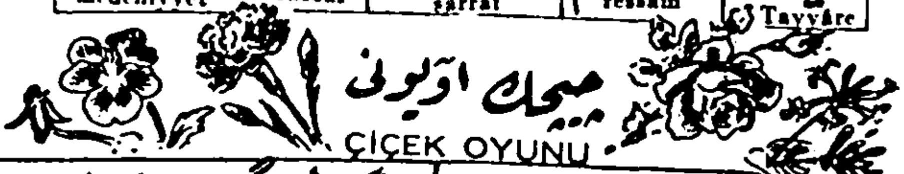
(يوروا جيوبيلرى)

ŞEDDE شدّه . ّ

Şedde : Üstünde bulunduğu harfi iki defa okutur

دقّت = دققت dikkat dikkat	حادّه = حادده cadde cadde

قوّت kuvvet	صحّت sıhhat	همّت himmet	ملّت millet	جنّت cennet
تشكّر teşekkür	خطّاط Hattat	مركّب mürekkeb	حقّه hokka	لذّت lezzet
مدنيّت medeniyyet	تجّار tüccar	صرّاف sarraf	رسّام ressam	طيّاره Tayyâre

گل أى گوزل چيچك Gel ey güzel çiçek	اوخ . نه گوزل چيچكلر ! Oh ne güzel çiçekler
صاچ بڭا قوقوكى ... Saç bana kokunu	گورنلر بايلير ... Görenler bayılır
بن ده سنى بيلرك . Ben de seni bilerek	أيى دقّت ايدنلر . İyi dikkat edenler
قازانايم اويونى ... kazanayım oyunu	قوقولرندن طانير . Kokularından tanır

**10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.**

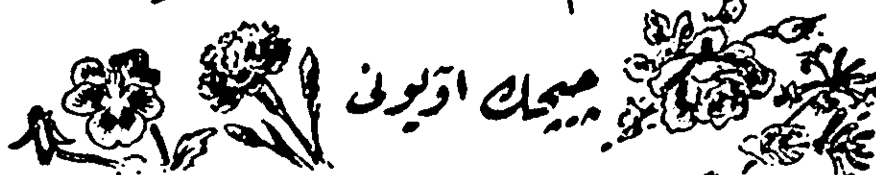
ـّـ : شدّه

جادّه - جادده   دقّت - دققت

جنّت . ملّت . همّت . صحّت . قوّت .

لذّت . حقّه . مركّب . خطّاط . تشكّر .

طيّاره . رسّام . صرّاف . تجّار . مدنيّت .

اوف . نه گوزل چیچك!   گل ای گوزل چیچك

گوزه‌لر بايیلیر ...   صاچ بکا قوقوکی ...

ايی دقّت ايده‌لم .   بز ده سنی بیله‌رك .

قوقولرنده طانیر .   قازانایم آلبومی ...

ظ
ZI

ظ	ظ	ظ
sondan Zı	ortadan Zı	baştan Zı

ظريف .	وظيفه	ناظر	ظرف
Zarif	vazife	nâzır	Zarf
نظيف .	**منظره**	**نظر**	**ظن**
nazif	manzara	nazar	Zan

صايلر
SAYILAR

بر، ايكى، اوچ ... نه قولاى !
Bir, iki, üç ... ne kolay!

گل قارداشم، بويله صاى .
Gel kardeşim, böyle say.

دورت، بش، آلتى ... زور مى در ؟
Dört, beş, altı ... zor mudur?

باق، نه قولاى صايلير !
Bak, ne kolay sayılır!

يدى، سكز، دوقوز، اون ...
Yedi, sekiz, dokuz, on ...

كيم صايارسه عشق اولسون !
Kim sayarsa aşk olsun!

كيم بيلمز بويله صايمه .
Kim bilmez böyle saymak.

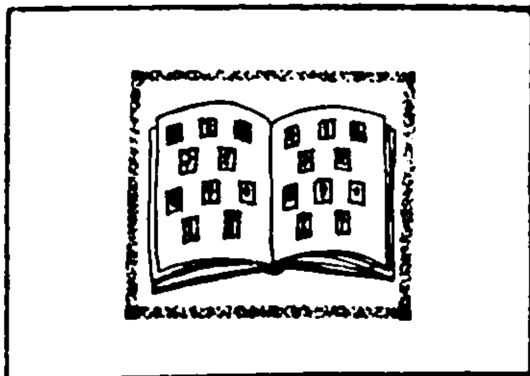
اوكا اويونه هپ ياساق !
Ona oyun hep yasak!

٨ 8	سكز SEKİZ
٩ 9	دوقوز DOKUZ
١٠ 10	اون ON

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

ظ

ظ ظ ظ

ظَرف . ناظِر . وَظيفه . ظَريف .

ظَن . نَظَر . مَنظَره . نَظيف .

صايیلر

٨ سكيز

٩ دوقوز

١٠ اون

بر، ايكى، اوچ ... نه قولاى !

گل قارداشم، بويله صاى .

دورت، بش، آلتى ... نه قولاى مى ده؟

بابه، نه قولاى صايیلر !

يدى، سكيز، دوقوز، اون ...

كيم صايارسه عشق اولسون !

كيم بيلمز بويله صايمه.

اوڭا اولونه هيـ ـه!

ء : همزه
HEMZE E

١)	ءَ E ، أ e = ه e	أدَب edeb	أثَر eser	أمَل emel
	قرائت kıraet	مَسئَله mes'ele	تأثير te'sir	تأمين te'min
	مأمور me'mûr	مؤذِن müezzin	مَبدأ mebde	مَلجأ melce
٢)	ءِ İ = يِ İ	عائِله âile	فائِده fâide	فائِق fâik
	دائِما dâimâ	غائِب gâib	طائِفه Tâife	رَئيس reis
٣)	ءُ Ü = وُ U	أفُق ufuk	أجرَت ücret	مَسئول mes'ûl
٤)	فيئات fiat	سؤال süâl	فؤاد Fuâd	رؤيا rû'yâ

ايكى اوستون : ـً = اَن iki – üstün en	لُطفاً lutfen	جَواباً cevâben	جِدّاً cidden
وِجداناً vicdânen – عِلماً ilmen – عَيناً aynen	ذِهناً zihnen	ذاتاً zâten	بَعضاً bâzan
ايكى أسره : ـٍ = اِن iki esire in	بِحَقِّ bihakkın	لِسَبَبٍ lisebebin	عَن قَصدٍ an kasdin
ايكى اوتره : ـٌ = اُن iki ötre un ün	مُشارٌ اِليه müşârun ileyh		

10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler için karşıki sayfaya bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

ء : هَمزه

١) ءَ ، أ = ە . أدَب . أثَر . أمَل .
قِرائَت . مَسئَله . تَأثير . تأمين .
مأمور . مؤَذِّن . مَبدأ . مَلجأ .

٢) ءِ = يِ . عائِله . فائِده . فائِق .
دائِما . غائِب . طائِفه . رَئيس .

٣) ءُ = و . أُفُق . أُجرَت . مَسئول .

٤) فيئات . سؤال . فوأد . رؤيا .

ايكى اوستون : ـً = اَن . لُطفاً . جواباً . جِدّاً .
وِجداناً . عِلماً . عَيناً . ذِهناً . ذاتاً . بَعضاً .
ايكى أسره : ـٍ = اِن . بِحَقٍّ . لِسَبَبٍ . عَن قَصدٍ .
ايكى اوتره : ـٌ = اُن . مُشارٌ اِلَيه .

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

صايلر	SAYILAR
١ ٢ ٣ ٤ ٥ ٦ ٧ ٨	1 2 3 4 5 6 7 8
٩ ١٠ ١١ ١٢ ١٣ ١٤ ١٥	9 10 11 12 13 14 15
١٦ ١٩ ١٨ ١٩ ٢٠ ٢١ ٢٢	16 17 18 19 20 21 22
٢٣ ٢٤ ٢٥ ٢٦ ٢٧ ٢٨ ٢٩	23 24 25 26 27 28 29
٣٠ ٣١ ٣٢ ٣٣ ٢٤ ٣٥ ٣٦	30 31 32 33 34 35 36
٣٧ ٣٨ ٣٩ ٤٠ ٤٩ ٤٢ ٤٣	37 38 39 40 41 42 43
٤٤ ٤٥ ٤٦ ٤٧ ٤٨ ٤٩ ٥٠	44 45 46 47 48 49 50
٥١ ٥٢ ٥٣ ٥٤ ٥٥ ٥٦ ٥٧	51 52 53 54 55 56 57
٥٨ ٥٩ ٦٠ ٦١ ٦٢ ٦٣ ٦٤	58 59 60 61 62 63 64
٦٥ ٦٦ ٦٧ ٦٨ ٦٩ ٧٠ ٧١	65 66 67 68 69 70 71
٧٢ ٩٣ ، ٧٤ ٧٥ ٧٦ ٧٧ ٧٨	72 73 74 75 76 77 78
٧٩ ٨٠ ٨١ ٨٢ ٨٣ ٨٤ ٨٥	79 80 81 82 83 84 85
٨٦ ٨٧ ٨٨ ٨٩ ٩٠ ٩١ ٩٢	86 87 88 89 90 91 92
٩٣ ٩٤ ٩٥ ٩٦ ٩٧ ٩٨ ٩٩	93 94 95 96 97 98 99
١٠٠ ٢٠٠ ٣٠٠ ٤٠٠ ٥٠٠ ٦٠٠ ٧٠٠	100 200 300 400 500 600 700
٨٠٠ ٩٠٠ ١٠٠٠	800 900 1000

YAZI BÖLÜMÜ

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

OSMANLICA'nın YAZI HARFLERİ

żâl	ذ ـذ	ELİF	ا
re	ر ـر	be	ب بـ ـبـ ـب
ze	ز ـز	pe	پ پـ ـپـ ـپ
je	ژ ـژ	te	ت تـ ـتـ ـت
sin	س سـ ـسـ ـس	se	ث ثـ ـثـ ـث
şın	ش شـ ـشـ ـش	cim	ج جـ ـجـ ـج
sad	ص صـ ـصـ ـص	çim	چ چـ ـچـ ـچ
Dat	ض ضـ ـضـ ـض	HA	ح حـ ـحـ ـح
Tı	ط ـطـ ـط	Ḣı	خ خـ ـخـ ـخ
Zı	ظ ـظـ ـظ	dâl	د ـد

Okunuşlarına bakarak sağdan sola ve yukarıdan aşağıya doğru, 20 defa okuyunuz.

lâm	ل ﻟ ﻠ ﻞ	Ayın	ع ﻋ ﻌ ﻊ
mim	م ﻣ ﻤ ﻢ	Gayın	غ ﻏ ﻐ ﻎ
nun	ن ﻧ ﻨ ﻨ ﻦ	fe	ف ﻓ ﻔ ﻒ
vav	و ﻮ	Kaf	ق ﻗ ﻘ ﻖ
he	ه ﻫ ﻬ ﻪ	Kef	ك ﻛ ﻜ ﻚ
he e	ه	G	گ ﮔ ﮕ ﮓ
ye	ى ﻳ ﻴ ﻴ ﻰ	N Y	ڭ ﯕ ﯖ ﯔ

ö = وْ	u = و
ü = وٚ	o = وٓ

Önce 10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler olursa, paragrafın alt tarafında belirtilen sayfa numarasındaki metne bakınız.

10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

ا ا ا ا ا ا ه ه ه ه

ى ى ى ي ي ي و و و و

10

ز . زار . دار . دور . داري . زاده .

12

د . ر . دادي . داري . دده . دره

14

آز . آري . آزار . آدا . داري .

16

ب ، ب . بو . بابا . بوز . آب . آرابا .

18

بز . بربر . برابر . زرده . ديب . ديز .

آري ديرى . بدرى ديدى .

20

Önce 10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler olursa, paragrafın alt tarafında belirtilen sayfa numarasındaki metne bakınız.

10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

یا=یا ، یه=یـ . یاری آی . یَدی آلی . یَرده
بوز . یازدی . یازدی . یازار . یارار .

22

ل . له=لـ . بالی بول ، بابا داریلدی .
دادی بیلیر . آبلا لاله آلدی .

24

دوْلاب دوْلو . یازی زوْر . دالی
بوْرو آلدی . بو یوْل یوْرار .

26

ق=ق . قا=قا . قاز . قوزو . باراق . قیزاق
یرده قاریوْق . دره لر آقار . قیزدوْلابی
قیردی . بو قورو دالی یاق .

28

قاز ایله قوزو . یای ایله اوْق . اوبور قیز .
آیاق ایزی . یوْل اوزادی . بابا اویویور .

30

Önce 10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler olursa, paragrafın alt tarafında belirtilen sayfa numarasındaki metne bakınız.

م . ممم . دورما ، قیرما ، یاقما . آرامادی ، یاقمادی ، بولمادی . اویوماز ، دورماز ، یاراماز . اوقومایور ، یازمایور ، بیلمه‌یور .

32

اوقومق یازمق لازم در .
بابا بزه بر قوزو آلدی . برادرم قیزانه ایله قاچیور . دایی بزه آرمود یوللادی .

34

ن . نه . نوری نره‌ده در ؟ بیلمم .
بنم آننمه یاردیم ایده‌رم . یارین بابام بزه بر قوتیده آلینجی . قابه قیرمزی در .

36

موم سوندی ، یانیور . بونی آل ، دوزده توت . نه سویلیورم ؟ اوکه دورما . قاپییه دوغرو ایله دون . اوزوم اوزومه باقاره قیزارر .

38

Önce 10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler olursa, paragrafın alt tarafında belirtilen sayfa numarasındaki metne bakınız.

س . سا = سا . بر سؤر ۋقوْيورده . قيراآتدالي
سيلدی . بورايی سزيه در . بوتل تبزه
ييه‌لی . سامی بزه باقيور . سلام آل .

40

قاره . داله . باله . دولابه . دادی يه .
آرابايه . قوزويه . بوزده . قومده . قازمايه .
آيه . آياقده . اوقوسه . آراسه . بوله .

42

دۋز يولده يۋرۋ . دۋنده نينه بزه بر باليق
آلدی . باليقلر يۋزۋيور ، بنده يۋزه‌رم .

44

قازما دميرده در . سامی يايلاده قوتقار .
دولابده بالی آل . دۋز يولده يۋرۋيه‌لم .
آراده قايقه ايله دۋنه‌لم .

46

Önce 10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler olursa, paragrafın alt tarafında belirtilen sayfa numarasındaki metne bakınız.

10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

سه . شا ـ شا . رشيد والده دوشونيور . نوری
ايله سامى يارشيور ، دوز يوللرده قوشو يورلر .
شيشه بوشالدى . شيمدى يازيمه باشلادم .

48

ل ـ كا . مك : سۆرمك . سۆيلەمك . سۆنمك . دونمك .
دۆكمك . سزمك . سيلمك . ايشلەمك . بيلمك .
كۆيلۆ اوكوز آراباسى ايله كۆيه دونۆيور .

50

ت ـ ت . بو بايرام آت بينه‌جم . كۆيلو تارلاسنى
سۆرديور . قوشلر اوتويور . نوری بر توركو
سۆيليور . تيزه‌مه بر مكتوب يازدم قيز اقواللي
تيمارلادى . سوت تازه‌در . تميز ، تربيه‌لى اوقلالى .

52

بالى . دوللابى . اوزومى آرمودى . قوشى .
ماشاللى . سومى . قومى . يالىسى . بوراسى . آراباسى .
يارشدى دوشدى . قوشدىمى . دونديمى . بوراده‌مى؟

54

Önce 10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler olursa, paragrafın alt tarafında belirtilen sayfa numarasındaki metne bakınız.

10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

ج . جی : شکرجی . آراباجی . کومورجی . اودونجی .
بکجی . یازیجی . اوزومجی . یولجی
بن تورکجه اوقور، یازارم . جمال ایله ناجی قوشماجه
اوینایورلر . آج آلی اوینایاماز . آراباجی دور، بینه‌یم .

56

ناجی یره دوشدی ، یوزی قیزاردی ؛ باباسی
اونی آزارلادی . وادی آرمودی نره دن آلدی ؟
اوزومی نره یه قویدی ؟ اوجاغه یاندیمی ؟ دده بزه
بربلمه جه سویلدی : یوزنی دره یه، قولاقلری دیرکله ؟

58

ألی سویله ده ألی ایشیت . إنسانه إنسانه لازیم
اولور . بو اللر نه میز . شو ارککلر کیرلیدر ؛
اونلری ییقامالی . اکرم درسنی ازبرلدی ، بن املا یازدم .

60

Önce 10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler olursa, paragrafın alt tarafında belirtilen sayfa numarasındaki metne bakınız.

ص . دره جوشدی، تارلالری صو باصدی . نینه بزه بر ماصال سویلەدی . صوبا یانیور، اورا صیجاقدر . بالیقلر صوده یاشارلر . بن اونه قادار صایابیلیرم ...

62

غ . قیشین قار یاغار . مانغال یاندیمی؟ صاغ باق ، صول باق . بوغازم آغرییور . لامبا دوشدی، یانغین اولدی . غالب آغاجه بیندی، اینه‌میور . کندی دوشسه ده آغلاماز .

64

چ . چوجوق بر چورك ییدی . چیلك چیچکی نه ده آلی اولور! قارداشم باغچه‌یی صولایور . باجادن دومان چیقار . مرجیده قوزقانه داری اکر . تنبل آج قالیر، چالیشان قازانیر .

66

گ . یازین گونلر اوزوندر، قیشین قیصادر . کوزمزك گوزلکسی ایله اوقویور . گونش بولوطلر آرقاسنه گیزلندی . یاغمور گلیور . داملا داملا گول اولور .

70

Önce 10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler olursa, paragrafın alt tarafında belirtilen sayfa numarasındaki metne bakınız.

خ . خليل ترلايكن صوغوغه صو ايچدی، خاستا
اولدی ، دوقتوره گيتدی . خانم قيزلر خاستا
اولور . خوروز اوتدی . خيرسز طوتولدی .

72

آوجی بر طاووشان آولادی . طاووق يومورطلادی .
بن قوشلرك يووالرينی بوزمام . قوزولر چايرده اوتلايورلر ،
چوبان قاوال چاليور . آغاجلارده چوجوقلر وارمزلر .

74

ب . ايكی المده اون پارماق واردر . بوزاغيده آريلده
قوزويی قورت قاپار . بابامی پك سوه‌رم . تپه‌ده
يووارلاندی ، قاپاغنی بولدی . ايكی قاپيوز برقوللوغه
صيغماز . آری بال ياپار . انسان پاره‌سنی ايی قوللانمالی .

78

چنبر

چنبريمی سوه‌رم پك : چنبرم پك سوگيلی‌در ،
بن قوشارم ، او دونرك ، هم ده پك چوق ايلريلر .
چايرلری دولاشيرز ، او قوشار ، بن قوودالارم .
گولوشورز ، اوينار شيرز . يتيشيرم ، ياقالارم .

82

Önce 10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler olursa, paragrafın alt tarafın belirtilen sayfa numarasındaki metne bakınız.
10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

ف . بن ألفبا كتابمى أيي صاقلارم، تميز طوتارم .
اوفكه ايله قالقان زيان ايله اوطورر . لاف لافى
آچار . اومزده چوق فاره واردى ، سوطباقده [?]
خيرسزلق ايدرلردى ؛ تكير كدى بر بر هپسنى
ياقالادى . شمدى فاره لردن قورتولدق . آفرين تكيره !

84

بوگونكى ايشكى يارينه براقما
ياللانجينك اوى يانمش ، كيمسه اينانمامش .

86

طوب اويونى

بك سويملى ، بك گوزه ل هيچ دوشمزدن هپ گيت گل
قوشه گبى سكك ، چه ليك طوب ؛ هوپ هوپ هوپ هوپ ...

سكا اوغلم لاقيردى سويلركه
ديه «ها» بر ده «ها افندم» دى !
. چاغيرركه سنى اوزاق يردن
اق ندر [?] اوّلا «ها» ... «افندم» دى !

88

Önce 10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler olursa, paragrafın alt tarafında belirtilen sayfa numarasındaki metne bakınız.

10 defa da üzerinden kopya ederek yazınız.

«عكسی دنیا» ده ایشلر بویله گیده ر :

فاره لر كدیلری یاقالار ،

قوزولر قورتلری ییرلر .

طاوشان آوجی یی قوورر .

آرابا جی آرابایه قوشولور ، آتلر گزمه یه گیده رلر .

قوقلاده كومیوك عایشه ایله اوینار .

92

قوشلر

قوشلر اوچار ، اوچدی قوشلر

بن ده قوشارم ؛ بن ده قوشدم .

اونلرك قاناتلری وار ، قوشدم یاری یولده قالدم ؛

بنم قانادم قوللرم ؟ تا اوكه بر اوچوردم

قوشلر قانادینی چیرپار ، چیقدی ، اوراده قالدم ناچار .

بن ده قوللی صاللارم ... یوروو ، چیكمه اویله قوردم !

اوچك قوشلر ، اوچك قوشلر ؛ ایسترسكز هایدی تكرار

هپكزله یاریشم وار ! یاریشیرز ... اوچك قوشلر !

94

Önce 10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler olursa, paragrafın alt tarafında belirtilen sayfa numarasındaki metne bakınız.

كوچوك اوردك

باق، شو كوچوك اوردك،
نه خوش يوزويور!
حاووضده گزه‌رك،
بزى سوزويور...
يوزوب گزه‌ركن،
دالوب چيقيور؛
باشندن توكنده
ايچى آقيور....
واق واق واق واق واق!..

(يووا چوجوقلرى)

99

چيچك اويونى

اوه، نه گوزه‌ل چيچكلر! — گل أى گوزه‌ل چيچك
گوزه‌لر باييليرم... — صاچ بكا قوقوكى...
أي وقت ايده‌لر، — بز ده سنى بيله‌رك،
قوقولرنده طالايرم. — قازانايم قبولكى...

100

Önce 10 ar defa okuyunuz. Takıldığınız yerler olursa, paragrafın alt tarafında belirtilen sayfa numarasındaki metne bakınız.

صایلر

٨ سکیز	بر، ایکی، اوچ ... نه قولای !
	گل قارداشم، بویله صای .
٩ دوقوز	دورت، بش، آلتی ... نه قولای‌می در؟
	باق، نه قولای صایلر !
	یدی، سکیز، دوقوز، اون ...
١٠ اون	کیم صایارسه عشق اولسون !
	کیم بیلمز بویله صایمه .
	اوکا اولسون هپ یاشا !

102

ایکی اوستون: ـً = اَن . لُطفاً . جواباً . جِدّاً .

وِجداناً . عِلماً . عَیناً . ذِهناً . ذاتاً . بَعضاً .

ایکی اسره : ـٍ = اِن . بِحَقٍّ . لِسَبَبٍ . عَن قَصدٍ

ایکی اوتره : ـٌ = اُن . مُشارٌ اِلَیه .

104

METİNLER

★ Osmanlıca Rehberi'nin bu bölümünde sizlere, faydalı ve bol kelimeli bâzı metinler sunuyoruz.

★ Üsûle uygun olarak bu sayfaları da, okunuşlarına bakmadan 10 ar defâ okuyunuz.

★ Takıldığınız yerler olursa, sayfanın alt tarafındaki okunuşlarına bakınız.

★ Bu metinlerdeki bâzı kelimelerin yazılışları, Osmanlıca'nın son devrelerinde daha da kolaylaştırılmış ise de, bu husus çok önemli değildir. Çünki Osmanlıca ile yazılmış birçok kitaplarda, kelimelerin yazılışlarını bu şekilde bulacaksınız.

★ Ayrıca, ve inşâallah, Osmanlıca'nın bütün kelimelerinin yazılışlarını gösteren İMLA LÜGATİ'ni sizlere sununca, bu konu, kökünden hallolacaktır.

نصایح

١ ـ مرحمتلی اولان آدم، سفیللره ، کیمسه‌سزلره یاردیم ایدر.

٢ ـ عنادجی اولان آدم، کندی بیلدیگنه گیدر؛ دائما کندی دیدیگنك اولماسنی ایستر.

٣ ـ غوغایی ، گورولتی‌یی سون آدم، کیمسه ایله گچینه‌مز. کندی حالنده اولان آدم، کیمسه ایله غوغا ، گورولتی ایتمز.

٤ ـ انسانیتسز آدم، کیمسه‌یه ایلك ایتمك ایسته‌مز.

٥ ـ آناسنه ، باباسنه اطاعت ایتمه‌ین چوجوق، تعزیره ، تکدیره ، جزایه لایقدر.

٦ ـ کندیسنه ویریلن گوزل گوزل نصیحتلره قولاق ویرمه‌ین آدم، صوڭره پشیمان اولور.

Nesâyih (nasihatler)

1— Merhametli olan adam sefillere, kimsesizlere yardım eder.
2— İnatçı olan adam, kendi bildiğine gider; dâimâ kendi dediğinin olmasını ister.
3— Kavgayı, gürültüyü seven adam, kimse ile geçinemez. Kendi hâlinde olan adam kimse ile kavga, gürültü etmez.
4— İnsâniyetsiz adam, kimseye iyilik etmek istemez.
5— Anasına, babasına itâat etmeyen çocuk, tâzire, tekdire, cezâya lâyıkdır.
6— Kendisine verilen güzel güzel nasihatlere kulak vermeyen adam, sonra pişman olur.

٧ ـ انسان، تميزلگه دقت ايتمه ليدر. اوستى، باشى
تميز اولمايان آدمدن هركس اِستكراه ايدر.
٨ ـ بر شيئى اوگرنمك ايسته ين، كمال دقتله چا-
ليشماليدر، كه آرزوسنه نائل اوله بيلسين.
٩ ـ راحت اويقو اويومق ايسته ين، گوندوزلرى
بر ايشله اوغراشمالى؛ لزومندن زياده ييوب ايچمه-
مه ليدر
١٠ ـ كنديني هركسه سوديرمك ايسته ين، هركسه
حرمت و رعايت ايتمه لى؛ اوصلو، اطاعتلى اولمالى؛ هيچ
يالان سويله مه مه ليدر.

7— İnsan, temizliğe dikkat etmelidir. Üstü, başı temiz olmayan adamdan herkes istikrâh eder.

8— Bir şeyi öğrenmek isteyen, kemâl-i dikkatle çalışmalıdır ki, arzûsuna nâil olabilsin.

9— Rahat uyku uyumak isteyen, gündüzleri bir işle uğraşmalı; lüzûmundan ziyâde yeyip içmemelidir.

10— Kendini herkese sevdirmek isteyen, herkese hurmet ve riâyet etmeli; uslu, itâatli olmalı; hiç yalan söylememelidir.

حیوانلر

۱ قاره ده گزن، هواده اوچان، یرده سوروینن، دکزده
یاشایان مخلوقاتك هپسنه: (حیوان) نامی ویریلیر.
۲ حیوانلر؛ دورلو دورلودر. هر برینك آیری آیری
آدلری واردر. ۳ حیوانلر، یاپیلشلرینه، گوسترشلرینه
گوره اساساً ایکی بیوك صنفه آیریلیرلر. ۴ برنجیسی:
کمیکلی، ایکنجیسی: کمیکسز حیوانلردر.
۵ کمیکلی حیوانلر؛ باشلیجه بش صنفدر. ۶ برنجی صنف،
یاورولرینی طوغوران و سودلریله بسلهین ممه لی و صیجاق
قانلی اولان حیوانلردر. ۷ بونلر؛ اکثری دورت آیاقلی
اولور. ۸ مشهورلری شونلردر:
۹ مانده، اوکوز، اینك، آت، اشك، آرسلان،
قاپلان، صیرتلان، جیلان، صانسار، سمور، سنجاب،
کرکدان، فیل، دوه، کدی، فاره، قورت، قویون،
کوپك، چاقال، تیلکی، زرافه، آیی، قوندوز،
قراجه.

Hayvanlar

1— Karada gezen, havada uçan, yerde sürünen, denizde yaşayan mahlûkatın hepsine (Hayvan) nâmı verilir.
2— Hayvanlar; türlü türlüdür. Herbirinin ayrı ayrı adları vardır.
3— Hayvanlar, yapılışlarına, gösterişlerine göre esâsen iki büyük sınıfa ayrılırlar.
4— Birincisi : kemikli, ikincisi : kemiksiz hayvanlardır.
5— Kemikli hayvanlar, başlıca beş sınıfdır.
6— Birinci sınıf, yavrularını doğuran ve sütleriyle besleyen memeli ve sıcakkanlı olan hayvanlardır. 7— Bunlar, ekseri dört ayaklı olur.
8— Meşhurları şunlardır :
9— Manda, öküz, inek, at, eşek, arslan, kaplan, sırtlan, ceylan, sansar, samur, sincab, gergedan, fil, deve, kedi, fâre, kurt, koyun, köpek, çakal, tilki, zürâfe, ayı, kunduz, karaca.

[10] صیجاق قانلی اولان ممه‌لی حیوانلردن بعضیسنك شکل خارجیسی، بالغه بکزر.[11] «بالینه» بو جنسدندر.

[12] بعضیسی ده آز چوق اوچه بیلدیگی جهتله قوشه بکزر. «یاراسه» بو قبیلدندر.

[13] دورت آیاقلی و ممه لی اولان حیوانلر، ایکی یه آیریلیر.

[14] بر طاقمنه: (ییرتیجی) دینیر: آرسلان، قاپلان، قورت گبی.[15] دیگر طاقمنه: (حیواناتِ اهلیه) دینیر: کدی، کوپك، آت، اشك گبی.

[16] ایکنجی صنف؛ ممه‌لیلر گبی ینه صیجاق قانلی حیوانلردر؛ فقط بونلر، یاورولرینی یومورطه‌دن چیقاران ایکی آیاقلی، ایکی قانادلی حیوانلردر، که هپسنه بردن: (قوش) اسمی ویریلیر.[17] قوشلر، هم هواده اوچار، هم ده یرده گزرلر.[18] باشلیجه‌لری شونلردر.

10— Sıcakkanlı olan memeli hayvanlardan bâzısının şekl-i hâricisi, balığa benzer.
11— (Balina) bu cinsdendir.
12— Bâzısı da az çok uçabildiği cihetle kuşa benzer. (Yarasa) bu kabildendir.
13— Dört ayaklı ve memeli olan hayvanlar, ikiye ayrılır.
14— Bir takımına : (Yırtıcı) denir : Arslan, kaplan, kurt gibi.
15— Diğer takımına : (Hayvânât-ı ehliyye) denir. Kedi, köpek, at, eşek gibi.
16— İkinci sınıf; memeliler gibi yine sıcakkanlı hayvanlardır; fakat bunlar, yavrularını yumurtadan çıkaran iki ayaklı, iki kanatlı hayvanlardır, ki hepsine birden (Kuş) ismi verilir.
17— Kuşlar, hem havada uçar, hem de yerde gezerler.
18— Başlıcaları şunlardır.

[19]طاووق ، قاز ، اوردك ، پاپاغان ، طاووس ، لكلك ،
قمری ، كوكرجين ، بيلديرجين ، قارتال ، چايلاق ،
ككلك ، بلبل ، قارغه ، قناريه ، قيرلانغيچ ، آتماجه ،
طوغان ، قارا طاووق .

[20]بونلرده ايكی يه آيريلير . [21]بر طاقمنه {اهليه} ، ديگر
طاقمنه : {غير اهليه} دينير . [22]اهليه طاقمی ، اولرده ،
چفتلكلرده بسلهنن و انساندن قاچمايانلردر : طاووق ،
قاز ، اوردك گبی .

[23]{ غير اهليه } دينيلن ديگر طاقمی ، انساندن قاچان
و آنجق تفنك ، ياخود باشقه آلت ايله آولانان قوشلر
در : بيلديرجين ، ككليك ، آتماجه ، طوغان گبی .

[24]بونلرك بعضيلری يينير ؛ بعضيلری يينمز .

[25]اوچنجی صنف ، صوغوق قانلی حيوانلردر . [26]بونلرك
بعضيلری ، الدن آياقدن محروم اولدقلری جهتله يرده
سورونور : ييلان ، كرتنكله ، قاپلومباغه ، تمساح گبی .

19— Tavuk, kaz, ördek, papağan, tâvûs, leylek, kumru, güvercin, bıldırcın, kartal, çaylak, keklik, bülbül, karga, kanarya, kırlangıç, atmaca, doğan, karabatak.
20— Bunlar da ikiye ayrılır.
21— Bir takımına (Ehliyye), diğer takımına (Gayri ehliyye) denir.
22— Ehliye takımı, evlerde, çiftliklerde beslenen ve insandan kaçmayanlardır : Tavuk, kaz, ördek gibi.
23— (Gayr-i ehliyye) denilen diğer takımı, insandan kaçan ve ancak tüfek, yâhud başka âlet ile avlanan kuşlardır : Bıldırcın, keklik, atmaca, doğan gibi.
24— Bunların bâzıları yenir; bâzıları yenmez.
25— Üçüncü sınıf, soğukkanlı hayvanlardır.
26— Bunların bâzıları, elden ayakdan mahrum oldukları cihetle yerde sürünür : Yılan, kertenkele, kaplumbağa, timsah gibi.

[27] بو طاقم حیوانلره : (زواحف) دینیر..

[28] دوردنجی صنف، ینه صوغوق قانلی و صو ایچنده یاشایان حیوانلردر. [29] بو طاقمنه ده: (بالق) دینیر. [30] بالقلر، اللسز، آیاقسز درلر. [31] بونلرك نفس آلمالری، صو ایله در. [32] بالقلر دخی دورلو دورلودر. [33] آیری آیری اسملری واردر. [34] باشلیجه‌لری شونلردر :

[35] قلیج، قالقان، لورك، مرجان، پالاموط، طوریق، اوسقومری، باربونیا، لوفر، قایا، کفال، ازماریت، ایستاورید، خمسی.

[36] بشنجی صنف، طوغدیغی زمان طبق بالق صنفی گبی اللسز، آیاقسز اولور؛ صو ایچنده نفس آلیر. [37] براز بیودکدن صوکره کوچوکلك شکلی بوتون بوتون دگیشیر؛ صوکره‌لری دورت آیاغی ظهور ایدر. [38] قورباغه، بو صنفدن در.

27— Bu takım hayvanlara : (Zevâhif) denir.
28— Dördüncü sınıf, yine soğukkanlı ve su içinde yaşayan hayvanlardır.
29— Bu takımına da : (Balık) denir.
30— Balıklar, elsiz, ayaksızdırlar.
31— Bunların nefes almaları su iledir.
32— Balıklar dahi türlü türlüdür.
33— Ayrı ayrı isimleri vardır.
34— Başlıcaları şunlardır :
35— Kılıç, kalkan, levrek, mercan, palamut, torik, uskumru, barbunya, lüfer, kaya, kefâl, izmarit, istavrit, hamsi.
36— Beşinci sınıf, doğduğu zaman tıpkı balık sınıfı gibi elsiz, ayaksız olur; su içinde nefes alır.
37— Biraz büyüdükten sonra küçüklük şekli bütün bütün değişir sonraları dört ayağı zuhur eder.
38— Kurbağa; bu sınıftandır.

٣٩ گرك قاره‌ده‌كى ، گرك صولرده‌كى حيوانلرك ، انسانلره برر دورلو فائده‌لرى واردر. ٤٠ بر طاقمنك آتلرى يننير؛ بر طاقمنك تويلرندن ، دريلرندن ، اثواب و باشقه شيلر ياپيلير. ٤١ بر طاقمى ده ايشده قوللانيلير. ٤٢ انسان ، بونلرك جمله‌سنه حاكمدر. ٤٣ هر برندن برر صورتله استفاده ده ايدر.

٤٤ حيوانلر ، بربرندن چوق فرقلى درلر؛ مثلا: كوپك ايله سرچه ، قيليچ بالغى ايله قورباغه ، بالينه ايله صاليانغوز آره‌سنده بيوك فرق واردر.

٤٥ § سرچه‌يى ، ايى طانيرم ، پك ده سورم. ٤٦ باغچه‌لرده و سائر يرلرده بولونور. ٤٧ جيو جيو اوته‌رك ، زيپ زيپ صيچرايه‌رق گزر. دالدن داله قونار. ٤٨ ييه‌جك آرار طورور. ٤٩ هر يرده يووا ياپار.

٥٠ بالقلرك ، كوره‌ك خدمتنى گورن قانادلرى ، دومن ايشنى گورن قويروقلرى واردر. ٥١ بونلرى صاللايه‌رق صو ايچنده ايسته‌دكلرى طرفه گيده‌بيليرلر.

39— Gerek karadaki, gerek sulardaki hayvanların, insanlara birer türlü faydaları vardır. 40— Bir takımının etleri yenir; bir takımının tüylerinden, derilerinden, esvap (elbiseler) ve başka şeyler yapılır.

41— Bir takımı da işde kullanılır. 42— İnsan bunların cümlesine hâkimdir.

43— Herbirinden birer sûretle istifâde eder.

44— Hayvanlar, birbirinden çok farklıdırlar; meselâ: köpek ile serçe, kılıç balığı ile kurbağa, balina ile salyangoz arasında büyük fark vardır.

45— Serçeyi; iyi tanırım, pek de severim. 46— Bahçelerde ve sâir yerlerde bulunur

47— Cıv cıv öterek, zıp zıp sıçrayarak gezer. Daldan dala konar.

48— Yiyecek arar durur. 49— Her yerde yuva yapar.

50— Balıkların, kürek hizmeti gören kanadları, dümen işi gören kuyrukları vardır.

51— Bunları sallayarak su içinde istedikleri tarafa gidebilirler.

٥٢ قورباغه نك دۆرت آیاغی واردر. ٥٣ بونلرله صوده
یۆزر؛ فقط بۆیۆدکدن صوکره قاره‌ده یاشایان سائر
حیوانلر گبی طیشاریده‌کی هوایی تنفّسه محتاج اولور.
٥٤ بونك ایچون قورباغه، کوچوك ایکن، صوده، بۆیۆدکدن
صوکره، قاره‌ده یاشایان حیوانلر صیره‌سنده‌در.
٥٥ بۆیله: هم صوده، هم ده قاره‌ده یاشایه‌بیلمك نه
بۆیۆك بختیارلق! جنابِ حق، کیم بیلیر نه حکمته مبنی
شو بختیارلغی سومه‌دیگمز قورباغه‌یه ویرمش!
٥٦ «حیوانلر، اساساً ایکی بۆیۆك صنفه آیریلیر» دیمش
ایدك. ٥٧ ایکنجی صنفدن اولان کمیکسز حیوانلر: میدیه،
ایستریدیه، صالیانغوز وَ علی العموم بوجکلر، دکز کیر-
پیسی، سونگر وَ مرجان گبی برطاقم نوعلره
آیریلمشدر. ٥٨ بوجك قسمندن صاییلان اۆرومجکك:
سکز آیاغی، آلتی گوزی واردر. ٥٩ وجودی، برطاقم
حلقه‌لردن عبارتدر. ٦٠ بو نوع حیوانلره: (هوام)،
(حشرات) ده دینیر.

52— Kurbağanın dört ayağı vardır.

53— Bunlarla suda yüzer; fakat büyüdükten sonra karada yaşayan sâir hayvanlar gibi dışardaki havâyı teneffüse muhtâc olur.

54— Bunun içün kurbağa, küçük iken, suda, büyüdükden sonra, karada yaşayan hayvanlar sırasındadır.

55— Böyle : *Hem suda, hem de karada yaşayabilmek* ne büyük bahtiyarlık!.. Cenâb-ı Hak, kimbilir ne hikmete mebnî şu bahtiyarlığı sevmediğimiz kurbağaya vermiş!.. 56— (Hayvanlar, esâsen iki büyük sınıfa ayrılır) demiş idik.

57— İkinci sınıfdan olan kemiksiz hayvanlar : Midye, istiridye, salyangoz ve alel-ûmum böcekler, *deniz kirpisi, süngér* ve mercan gibi birtakım nevilere ayrılmıştır.

58— Böcek kısmından sayılan örümceğin : Sekiz ayağı, altı gözü vardır.

59— Vücûdü, birtakım halkalardan ibâretdir.

60— Bu nevî hayvanlara : (Hevâm), (Haşerât) da denir.

٦١ صاليانغوزك هيچ آياغى يوقدر؛ اوزرنده بر سرت
قابوغى واردر، كه بعض كره بوس بوتون بونك ايچنه
گيرر، صاقلانير. بعض كره ده براز طيشارى يه چيقوب
گورونور.٦٢ جناب الله بو قبوغى؛ او زواللى حيوانجغزه
بر او اولمق اوزره احسان بويورمشدر.٦٣ هر نه قدر
اوى پك طار ايسه ده كندى مالى اولديغى ايچون بختيار
صاييلير.

٦٤ حيوانلرك كنديلرينه مخصوص سسلرى واردر.٦٥ يالكز
بالقلرك، صوغوجانلرك وبوجكلردن بعضيلرينك سسلرى
يوقدر.٦٦ حيوانلردن: آرسلان، گوكرر.٦٧ آت، كيشنر.
٦٨ مانده، اوكوز، اينك، بوگورور.٦٩ مركب آڭيرير.٧٠ كوپك،
هاولار.٧١ قورت، اولور.٧٢ چاقال، اورور.٧٣ آيى، خومور-
دار.٧٤ تمساح، چوجوق گبى باغيرير.٧٥ ييلان، خيشلار
و ايصلغه بڭزر بر سس چيقارير.٧٦ كدى، ميرلار.٧٧ طا-
ووق، غيداقلار.

61— Salyangozun hiç ayağı yoktur; üzerinde bir sert kabuğu vardır, ki bâzı kerre büsbütün bunun içine girer, saklanır. Bâzı kerre de biraz dışarıya çıkıp görünür.
62— Cenâbı ALLAH bu kabuğu; o zavallı hayvancağıza bir ev olmak üzere ihsan buyurmuştur.
63— Her ne kadar evi pek dar ise de kendi malı olduğu için bahtiyar sayılır.
64— Hayvanların kendilerine mahsus sesleri vardır.
65— Yalnız balıkların, solucanların ve böceklerden bâzılarının sesleri yoktur.
66— Hayvanlardan aralan : gümürder. 67— At, kişner.
68— Manda, öküz, inek, böğürür. 69— Merkep, anırır. 70— Köpek, havlar.
71— Kurt; ulur. 72— Çakal, ürer. 73— Ayı, homurdanır.
74— Timsah, çocuk gibi bağırır. 75— Yılan, hışlar ve ıslığa benzer bir ses çıkarır.
76— Kedi, mırlar. 77— Tavuk, gıdaklar.

[78]- آری ایله سینك، ویزلار.[79] قویون ایله قوزی، مه‌لر.[80] قمری ایله گوگرجین، هوهولر.[81] قاز، طیصلار.[82]- آغستوس بوجگی، جیرلار.[83] اوردك ایله قور- باغه، واقواقلار.[84] بلبل ایله قاناریه، شاقیر.[85] پاپاغان، ایشیتدیگی سسلری تقلیده چالیشیر.[86] خروس، قارا طا- ووق، کَکلك، گوزل گوزل اوترلر.[87] بونلرك سسلری خوشدر؛ امّا هیچ بری، انسانك لطیف وَ تأثیرلی سسنه بکزه‌مز.

[88] حیوانلرك وجودی: کیمیسی قیل ایله، کیمیسی یوڭ ایله، کیمیسی توی ایله، کیمیسی قابوق ایله، کیمیسی ده پول ایله قاپلی در.[89] دیکنلرله قاپلی اولانی ده واردر.

[90] حیوانلرك ییه‌جکلری، دورلو دورلودر.[91] بعضیلری، دیگر حیوانلری اولدوروب ییرلر.[92] بونلره {ییرتیجی} دینیر.[93] بر طاقمی ده: اوت، کوك، آغاج یاپراغی، چیچك وَ تخم اوزلری ییرلر.[94] بونلره ده: {اوت ییین حیوانلر} دینیر.

78— Arı ile sinek, vızlar. 79— Koyun ile kuzu, meler.
80— Kumru ile güğercin, huhular. 81— Kaz, tıslar.
82— Ağustos böceği, cırlar. 83— Ördek ile kurbağa, vakvaklar.
84— Bülbül ile kanarya, şakır. 85— Papağan, işittiği sesleri taklide çalışır.
86— Horoz, kara tavuk, keklik, güzel-güzel öterler.
87— Bunların sesleri hoşdur; amma hiçbiri, insanın lâtif ve tesirli sesine benzemez.
88— Hayvanların vücûdü : Kimisi kıl ile, kimisi yün ile, kimisi kabuk ile, kimisi de pul ile kaplıdır.
89— Dikenlerle kaplı olanı da vardır. 90— Hayvanların yiyecekleri, türlü türlüdür.
91— Bâzıları, diğer hayvanları öldürüp yerler. 92— Bunlara (Yırtıcı) denir.
93— Bir takımı da : Ot, kök, ağaç yaprağı, çiçek ve tohum özleri yerler.
94— Bunlara da (Ot yiyen hayvanlar) denir.

٩٥ آت ، أشك ، قاطير ، اوكوز ، اينك ، قويون ، كچى ،
اوت ، كپك ، آرپه وَ ياپراق ييرلر. ٩٦ كوپك ايله كدى ،
أت وَ باشقه دورلو ييه جكلرده ييرلر. ٩٧ طاووقلر، آرپه ،
طارى ، وَ قوشلر، تخم دانه لرى ييرلر. ٩٨ آرى، چيچكلرك
اوزلرينى أمر. ٩٩ طيرطيل نوعندن اولان قوردلرده آغاج
ياپراغى وَ ميوه ييرلر.

١٠٠ حيواناتك اعضاسى، بربرينه بڭزه مز. ١٠١ بعضيلرينك
مايمون گبى الى، آياغى واردر. ١٠٢ مايمونلرك آياقلرى، ال
ايشنى گوره بيله جك صورتده ياراديلمشدر. ١٠٣ بو سببدن
مايمونلره : « دورت اللى » دينيلمشدر.

١٠٤ باشقه لرى ده باجاقلى ، آياقلى درلر. ١٠٥ بعضيلرينك
دورت ، بعضيلرينك آلتى ، بعضيلرينك سكز آياغى
واردر. ١٠٦ يوز وَ بلكه دها زياده آياغى اولانلر بيله
بولونور.

95— At, eşek, katır, öküz, inek, koyun, keçi; ot, kepek, arpa ve yaprak yerler.
96— Köpek ile kedi, et ve başka türlü yiyecekler de yerler.
97— Tavuklar, arpa, darı; ve kuşlar, tohum dâneleri yerler.
98— Arı, çiçeklerin özlerini emer.
99— Tırtıl nevinden olan kurtlar da ağaç yaprağı ve meyve yerler.
100— Hayvânâtın âzâsı, birbirine benzemez.
101— Bâzılarının, maymun gibi, eli, ayağı vardır.
102— Maymunların ayakları, el işini görebilecek sûretde yaratılmıştır.
103— Bu sebebden maymunlara : (Dört elli) denilmiştir.
104— Başkaları da bacaklı, ayaklıdırlar.
105— Bâzılarının dört, bâzılarının altı, bâzılarının sekiz ayağı vardır.
106— Yüz ve belki daha ziyâde ayağı olanlar bile bulunur.

[١٠٧] حيوانلر، يورولدقلرى وقت اويورلر. [١٠٨] {بايقوش} ايله
{پوهو} گبى ييه‌جكلرينى گيجه‌لرى آرايان دها باشقه
حيوانلرده وار در، كه گوندوزلرى اويويوب گيجه‌لرى
اويانيق طورورلر. [١٠٩] بعض حيوانلر ده وار در، كه بوتون
قيش اويوشورلر؛ بوزوشورلر، قاليرلر. [١١٠] ايلك بهارده آرتق
صوغوق قالماينجه اويانوب ميدانه چيقارلر.

[١١١] جنابِ حق، حيوانلره كنديلرينى دشمندن قورومق
حسّنى ويرمشدر. [١١٢] بعضيلرى، تپه وَ چيفته آته‌رق،
بعضيلرى، ايصيره‌رق، كيميسى، بوينوزى ايله اوره‌رق،
كيميسى ده قاچه‌رق كنديلرينى دشمندن محافظه ايدرلر.

[١١٣] صو ايچنده ياشايان حيوانلردن {مُرَكّب بالغى} ده
دشمننك اَلندن قورتولمق ايچون وجودندن سياه بر مادّه
چيقارير. [١١٤] بونكله صويى بولانديروب ايچنده گورونمز
اولور.

107— Hayvanlar, yoruldukları vakit uyurlar.
108— (Baykuş) ile (Puhu) gibi yiyeceklerini gíceleri arayan daha başka hayvanlar da vardır, ki gündüzleri uyuyup gíceleri uyanık dururlar.
109— Bâzı hayvanlar da vardır, ki bütün kış uyuşurlar; büzülür kalırlar.
110— İlkbaharda artık soğuk kalmayınca uyanıp meydana çıkarlar.
111— Cenâb-ı Hak, hayvanlara kendilerini düşmandan korumak hissini vermiştir.
112— Bâzıları, tekme ve çifte atarak; bâzıları, ısırarak; kimisi, boynuzu ile vurarak; kimisi de kaçarak kendilerini düşmandan muhâfaza ederler.
113— Su içinde yaşayan hayvanlardan (Mürekkeb balığı) da düşmanının elinden kurtulmak için vücûdündan siyah bir madde çıkarır.
114— Bununla suyu bulandırıp içinde görünmez olur.

[١١٥] قوشلر، یووالرنده یومورطلادقلری یومورطه لرك
اوزرینه اوطوره‌رق ایصیدیرلر. [١١٦] او صیجاقلق ایله یو-
مورطه‌لرك ایچنده یاورولر پیدا اولور. [١١٧] وقتلری گلنجه
یومورطه‌لرك قابوقلرینی قیروب طیشاری‌یه چیقارلر.
[١١٨] بالقلر، صو ایچنده یومورطلارلر. [١١٩] صوكره یومور-
طه‌لردن بیكلرجه بالق پیدا اولور.
[١٢٠] قویون، انسانه اك زیاده فائده‌لی اولان بر حیواندر.
[١٢١] اتی، ییلیر؛ یاپاغیسی، ایشله‌نه‌رك روبالر، خالیلر،
كلیملر یاپیلیر. [١٢٢] دریسندن یاپیلان مشین، پك چوق شیلر-
ده قوللانیلیر. [١٢٣] سودندن: یوغورت، قایمق، یاغ، پینیر
گبی شیلر یاپیلیر.
[١٢٤] اینگك سودی ده اعلادر. [١٢٥] آندن ده: یوغورت،
قایمق، یاغ یاپیلیر.

115— Kuşlar, yuvalarında yumurtladıkları yumurtaların üzerine oturarak ısıtırlar.
116— O sıcaklık ile yumurtaların içinde yavrular peydâ olur.
117— Vakitleri gelince yumurtaların kabuklarını kırıp dışarıya çıkarlar.
118— Balıklar, su içinde yumurtlarlar.
119— Sonra yumurtalardan binlerce balık peydâ olur.
120— Koyun, insana en ziyâde faydalı olan bir hayvandır.
121— Eti, yenir; yapağısı, işlenerek rubalar (elbiseler), halılar, kilimler yapılır
122— Derisinden yapılan meşin, pekçok şeylerde kullanılır.
123— Sütünden : Yoğurt, kaymak, yağ, peynir gibi şeyler yapılır.
124— İneğin sütü de âlâdır (iyidir, faydalıdır).
125— Ondan da : Yoğurt, kaymak, yağ yapılır.

[126] آت، بزی بر یردن دیگر بر یره گوتورور؛ یوكلر-
مزی طاشیر؛ آرابه لرمزی چكر؛ چیفت سورمكده،
دولاب و دگرمن چویرمكده دخی قوللانیلیر. [127] اكثر
مملكتلرده ماندا و اوكوز ایله ده چیفت سورولور.

[128] طاغلق، طاشلق اولان یرلر ایچون اشك ایله قاطیر،
پك زیاده ایشه یارار؛ چونكه آت، اویله یرلرده سر-
بست یوریه‌مز. [129] اویله صرپ یرلری گچمك ایچون
قاطیردن طایانقلی حیوان یوقدر.

[130] چوللرده و صیجاغی چوق اولان یرلرده، آتك،
اشككك و قاطیرك ایشنی، دوه گورور.

[131] قازك، اوردگك اتلری و یومورطه‌لری ینیر.

[132] قازك تویلرندن قلم و یلپازه یاپیلیر.

[133] بوجكلردن بعضیلری، فنا اوتلری ییوب بیتیریر-
لر. [134] بعض كره ده گوزل فیلیزلری ییوب بوزارلر.

126— At, bizi bir yerden diğer bir yere götürür; yüklerimizi taşır; arabalarımızı çeker; çift sürmekde, dolap ve değirmen çevirmekde dahi kullanılır.
127— Ekseri memleketlerde manda ve öküz ile de çift sürülür.
128— Dağlık, taşlık olan yerler için eşek ile katır, pek ziyâde işe yarar; çünki at, öyle yerlerde serbest yürüyemez.
129— Öyle sarp yerleri geçmek için katırdan dayanıklı hayvan yoktur.
130— Çöllerde ve sıcağı çok olan yerlerde, atın, eşeğin ve katırın işini, deve görür.
131— Kazın, ördeğin etleri ve yumurtaları yenir.
132— Kazın tüylerinden kalem ve yelpâze yapılır.
133— Böceklerden bâzıları, fenâ otları yeyip bitirirler.
134— Bâzı kerre de güzel filizleri yeyip bozarlar.

[١٣٥] آری ده فائده‌لی بر حیواندر. [١٣٦] پك چالیشقاندر. بال یاپار، كه انسانلرڭ آغزینه طات ویریر. [١٣٧] بعض كرّه ده ایگنه‌سیله آدمی صوقار. [١٣٨] صوقدیغی یر، درحال شیشر. [١٣٩] یارامازڭ بو خویی طاتسزدر.

[١٤٠] بالق كمیكلرندن، هله صدفله مرجاندن چوق گوزل شیلر یاپیلیر. [١٤١] اینجی، صدفلی اِستریدیه‌لرڭ ایچندن چیقار.

[١٤٢] تویلو حیوانلرڭ پوستی صویولور؛ تمیزله‌نوب سپدیله‌نیر؛ صوڭره آندن كورك یاپیلیر.

135— Arı da faydalı bir hayvandır.
136— Pek çalışkandır. Bal yapar, ki insanların ağzına tat verir.
137— Bâzı kerre de iğnesiyle adamı sokar.
138— Soktuğu yer, derhâl şişer.
139— Yaramazın bu huyu tatsızdır.
140— Balık kemiklerinden, hele sedefle mercandan çok güzel şeyler yapılır.
141— İnci, sedefli istiridyelerin içinden çıkar.
142— Tüylü hayvanların postu soyulur; temizlenip sepdilenir; sonra ondan kürk yapılır.

انسانڭ سائر حيوانلردن فرقى

١ انسانڭ سائر حيوانلردن فرقى : سوز سويلەمك ،
اوقويوب يازمق ، دوشونەبيلمك ايلەدر . ٢ انسان، يارا-
دیلشجه سائر حيوانلردن چوق فرقليدر . ٣ سائر حيوانلر-
دە دە حس واردر ؛ مثلا : كوپك، صاحبنى كوروجه
طانير . ٤ برچوق سنه كچسه دە اونوتماز . ٥ سوينوب قويرو-
غنى صاللامغه باشلار ؛ لكن بو حسنى، سوز ايلە بيان
ايدەمز . ٦ بن ايسه سويلەيەبيلديكم ايچون فكرمى ،
حالمى، بر آدمە لسانمله آڭلاتەبيليرم ؛ فقط بيچارە
كوپك و سائر حيوانلر، نطقدن محروم اولدقلرندن
حاللرينى بنم كبى افادە ايدەمزلر .

٧ بن، بويم طوغرى اولديغى حالدە يوروورم . باشمى
قولايجه هر طرفه چويرەبيليرم ؛ كوكه طوغرى دە
قالديرەبيليرم ؛ فقط حيوانلر اويله ياپامازلر .

İnsanın sâir hayvanlardan farkı

1— İnsanın sâir hayvanlardan farkı : Söz söylemek, okuyup yazmak, düşünebilmek iledir.
2— İnsan, yaradılışca sâir hayvanlardan çok farklıdır.
3— Sâir hayvanlarda da his vardır; meselâ : köpek, sâhibini görünce tanır.
4— Birçok sene geçse de unutmaz.
5— Sevinip kuyruğunu sallamağa başlar; lâkin bu hissini, söz ile beyân edemez.
6— Ben ise söyleyebildiğim için fikrimi, hâlimi, bir adama lisânımla anlatabilirim; fakat biçâre köpek vesâir hayvanlar, nutukdan mahrum olduklarından hallerini benim gibi ifâde edemezler.
7— Ben, boyum doğru olduğu halde yürürüm. Başımı kolayca her tarafa çevirebilirim; göğe doğru da kaldırabilirim fakat hayvanlar öyle yapamazlar.

[٨] انسانك: گورمك، ایشیتمك، قوقلامق، بر شیئك
طادینی آلمق، اَلْ وَ سائر اعضای بَدَنله بر شیئك ناصل
اولدیغنی طویمق حسلری واردر. [٩] گوز، گورور.
[١٠] قولاق، ایشیدیر. [١١] بورون، قوقو طویار. [١٢] دیل، بر شیئك
طادینی آلیر. [١٣] ال وَ سائر اعضای بدن دخی بر شیئك
ناصل اولدیغنی حس ایدر. [١٤] بونلره: (حَوَاسِ خَمْسَۀ ظَاهِرَه)
دیرلر. [١٥] بو حسلر، حیوانلرده ده واردر. [١٦] حتی بعض
حیوان، انساندن دها زیاده گورور وَ قوقو آلیر.
[١٧] بن، آیاقلرمله یورویه بیلدیگمی، گوزلرمله گور-
ره بیلدیگمی، قولاقلرمله ایشیده بیلدیگمی، دیلمله
طاتدیغمی، آغزمله ییه بیلدیگمی، بورنمله قوقو
آله بیلدیگمی بیلیرم؛ لکن حیوانلر بیلمزلر. [١٨] هر شیئی
سَوقِ طَبیعَتله، یعنی: یارادیلشلری اقتضاسندن اوله رق
بیلمکسزین اجرا ایدرلر.

8— İnsanın : Görmek, işitmek, koklamak, bir şeyin tadını almak, el ve sâir âzâ-yı bedenle bir şeyin nasıl olduğunu duymak hisleri vardır.
9— Göz, görür.
10— Kulak, işitir.
11— Burun, koku duyar.
12— Dil, bir şeyin tadını alır.
13— El ve sâir âzâ-yı beden dahi bir şeyin nasıl olduğunu hisseder.
14— Bunlara : (Havvâs-ı hamse-i zâhire) derler.
15— Bu hisler, hayvanlarda da vardır.
16— Hattâ bâzı hayvan; insandan daha ziyâde görür ve koku alır.
17— Ben, ayaklarımla yürüyebildiğimi, gözlerimle görebildiğimi, kulaklarımla işitebildiğimi, dilimle tatdığımı, ağzımla yiyebildiğimi, burnumla koku alabildiğimi bilirim; lâkin hayvanlar bilmezler.
18— Herşeyi sevk-i tabiatla, yâni : yaradılışları iktizâsından olarak bilmeksizin icrâ ederler.

[١٩] بن، ادراكه مالك اولديغم ايچون هر شيئى دوشو-
نه بيليرم؛ مثلا: بر خانه يه نيچون: قاپى، پنجره، اوجاق
لازم اولديغنى بيليرم. [٢٠] پنجره لره نيچون جام طاقيلديغنى،
بر قابه نيچون قولپ ياپيلديغنى آڭلارم.
[٢١] بر چيزمه ياپمق ايچون: دمير، ياخود پاچاوره قوللا-
نيلمايوب ده نيچون مشين قوللانيلديغنى فرق ايده‌رم.
[٢٢] گل ايله قرنفيل، برر چيچكدر. [٢٣] ايكيسنڭ ده رنكلرى،
قوقولرى، پك گوزلدر. [٢٤] ايكيسى ده براز وقت آچيلير؛
صوڭره صولار؛ لكن گلڭ قرنفيلدن فرقى واردر.
[٢٥] رنكلرى، بچيملرى بر دگلدر. [٢٦] ياپراقلرى ده بربرينه
بڭزه‌مز. [٢٧] بر ده گلڭ ديكنى واردر؛ قرنفيلڭ يوقدر.
[٢٨] بن، گل ايله قرنفيلى پك گوزل فرق ايده‌بيليرم؛
اما حيوان فرق ايده‌مز.
[٢٩] ايشته بونلرى، عقل، فكر سچر. بو ايسه جناب
حقڭ، انسانلره مخصوص بر ويرگيسيدر.

19— Ben, idrâke mâlik olduğum için herşeyi düşünebilirim; meselâ : Bir hâneye niçün : kapı, pencere, ocak lâzım olduğunu bilirim.

20— Pencerelere niçün cam takıldığını, bir kaba niçün kulp yapıldığını anlarım.

21— Bir çizme yapmak içün : Demir, yâhut paçavra kullanılmayıp da niçün meşin kullanıldığını fark ederim. **22—** Gül ile karanfil, birer çiçekdir.

23— İkisinin de renkleri, kokuları, pek güzeldir.

24— İkisi de biraz vakit (bir müddet) açılır; sonra solar; lâkin gülün karanfilden farkı vardır.

25— Renkleri, biçimleri bir değildir. **26—** Yaprakları da birbirine benzemez.

27— Bir de gülün dikeni vardır; karanfilin yoktur.

28— Ben; gül ile karanfili pek güzel fark edebilirim; amma hayvan fark edemez.

29— İşte bunları, akıl, fikir seçer. Bu ise Cenâb-ı Hakkın, insanlara mahsus bir vergisidir.

نباتات

١ اوت ، چیچك ، آغاج وَ بونلر گبی طوپراقده بیتن هرشیئه: {نباتات} دینیر.

٢ نباتاتك بر قسمی، انسانلره ، بر قسمی، حیوانلره برر ییه‌جك اولمق اوزره یارادیلمشدر. ٣ بونلردن چیگ وَ یا پیشیریله‌رك انسانلر طرفندن ییننلره: {سبزوات} اسمی ویریلیر. ٤ پیشیریلمکسزین ییننلره ده : {یمیش} دینیر.

٥ نباتاتك بر طاقمی، ایلاجه، بر طاقمی ده سوسه یارار. ٦ نباتاتك وجودینك بر قسمی طوپراق ایچنده اولور. بوکا: {کوك} دینیر. ٧ نباتات، کندی غدالرینی: طوپراقدن، صودن وَ هوادن آلیرلر.

٨ تازه نباتاتی پك سوه‌رم. ٩ رنکلری، گوروِنوشلری، خوشمه گیدر. ١٠ بیلدیگم سبزوات چوقدر. ١١ بونلردن: فاصولیه‌یی ، بزلیایی ، لاحنه‌یی ، هاووجی ، خیاری ، مایدانوسی ، شالغامی ، انکیناری ، بامیه‌یی ، قاباغی ،

Nebâtât

1— Ot, çiçek, ağaç ve bunlar gibi toprakda biten herşeye : (Nebâtât) denir.

2— Nebâtâtın bir kısmı, insanlara, bir kısmı, hayvanlara birer yiyecek olmak üzere yaratılmıştır.

3— Bunlardan çiğ veyâ pişirilerek insanlar tarafından yenenlere : (Sebzevât) ismi verilir. 4— Pişirilmeksizin yenenlere de (Yemiş) denir.

5— Nebâtâtın bir takımı, ilâca, bir takımı da süse yarar.

6— Nebâtâtın vücûdünün bir kısmı toprak içinde olur. Buna : (Kök) denir.

7— Nebâtât; kendi gıdâlarını : Toprakdan, sudan ve havâdan alırlar.

8— Tâze nebâtâtı pek severim.

9— Renkleri, görünüşleri; hoşuma gider. 10— Bildiğim sebzevat çoktur.

11— Bunlardan : Fasülyeyi, bezelyeyi, lâhanayı, havucu, hıyarı, maydanosu, enginarı, şalgamı, bamyayı, kabağı...

باطلیجانی، سمیز اوتنی، کره وزی، پیراصه‌یی، صوغا-
نی، دوماتسی، ابه گومجی یی طانیرم.

[١٢] بوغدای، آرپه، چاودار، یولاف، یرالماسی، پاتاتس،
مصر بوغدایی، تارلالرده اولور. [١٣] پك گوزل طانیرم.
[١٤] بونلردن بوغدای ایله مصر بوغدایی دها ایی طانیرم.

[١٥] یمیشلرك: رنکاری، گورونوشلری، قوقولری،
خوش و لطیفدر. [١٦] باشلیجه‌لری شونلردر:

[١٧] آرمود، آلما، آریك، کیراز، ویشنه، زردالو، شفتالو،
قایصی، اوزوم، بادم، جویز، فندق، خرما، اینجیر، نار،
آیوا، پورتوقال، طورونج، ماندالینه، چیلك، دوت،
قاره دوت، قیزیلجیق، کستانه، موشموله، قارپوز، قا-
وون، آغاج قاوونی، عناب، فستق، شام فستغی،
لیمون، کچی بوینوزی، هندستان جویزی.

[١٨] یمیشلرك اولمشلری آز ینیر ایسه فائده لیدر. [١٩] خام،
چوروك یمیشلر، ضررلیدر. [٢٠] اویله: خام، چوروك
یمیشلری ییین چوجوقلر، خسته اولورلر.

... Patlıcanı, semizotunu, kerevizi, pırasayı, soğanı, domatesi, ebegümeciyi tanırım.
12— Buğday, arpa, çavdar, yulaf, yer elması, patates, mısır buğdayı tarlalarda olur.
13— Pek güzel tanırım.
14— Bunlardan buğday ile, mısır buğdayını daha iyi tanırım.
15— Yemişlerin : Renkleri, görünüşleri, kokuları, hoş ve lâtifdir.
16— Başlıcaları şunlardır :
17— Armut, elma, erik, kiraz, vişne, zerdâli, şeftâli, kayısı, üzüm, bâdem, ceviz, fındık, hurma, incir, nar, ayva, portakal, turunç, mandalina, çilek, dut, kara-dut, kızılcık, kestâne, muşmula, karpuz, kavun, ağaç kavunu, unnâb, fıstık, şam fıstığı, limon, keçi boynuzu, hindistan cevizi.
18— Yemişlerin olmuşları az yenir ise de faydalıdır.
19— Ham, çürük yemişler, zararlıdır.
20— Öyle : Ham, çürük yemişleri yiyen çocuklar; hasta olurlar.

[21] آغاجلر، بزم ایچون گوزل گوزل یمیشلر ویریر.
[22] بهار موسمنده: رنگارنك چیچکلریله، یشیل یاپراقلریله
گوزلرمزی خوشلاندیریر؛ گوکللرمزی صفالاندیریر.
[23] یاز موسمنده، لطیف گولگه‌لریله بزی، گونشك صیجا-
غندن قورور. [24] قیشین ده اودونلریله، کومورلریله بزی
ایصیدیر.
[25] آغاجلرك کوکلرینی، طوپراق بسلر. [26] هوا، یاغمور،
گونش دخی آغاجلری بیودوب یمیشلرینی یتیشدیریر.
[27] آغاجلرك طوپراقدن یوقاری اولان قسمی، کوتوکی
در. [28] بو کوتوك، قابوق ایله صاریلیدر.
[29] قیشین، یاپراقلری، یمیشلری دوکولوب قوپ قورو
قالان، سوسلری غائب اولان آغاجلر، ایلك بهارده
یکیدن جان بولورلر؛ طومورجق چیقارمغه باشلارلر.
[30] بو طومورجقلرك اوزرینه صاریلمش اولان قابوقلر،
آیوا تویو گبی بر شی ایله اورتولودر. [31] بو طومورجقلر،
بیویه‌رك پاتلار.

21— Ağaçlar, bizim için güzel güzel yemişler verir.
22— Bahar mevsiminde : Rengârenk çiçekleriyle, yeşil yapraklariyle gözlerimizi hoşlandırır; gönüllerimizi safâlandırır.
23— Yaz mevsiminde, lâtif gölgeleriyle bizi, güneşin sıcağından korur.
24— Kışın da odunlariyle, kömürleriyle bizi ısıtır.
25— Ağaçların köklerini; toprak besler.
26— Havâ, yağmur, güneş dahi ağaçları büyütüp yemişlerini yetiştirir.
27— Ağaçların toprakdan yukarı olan kısmı, kütüğüdür.
28— Bu kütük, kabuk ile sarılıdır.
29— Kışın, yaprakları, yemişleri dökülüp kupkuru kalan, süsleri kaybolan ağaçlar, İlkbaharda yeniden can bulurlar; tomurcuk çıkarmağa başlarlar.
30— Bu tomurcukların üzerine sarılmış olan kabuklar, ayva tüyü gibi bir şeyle örtülüdür.
31— Bu tomurcuklar, büyüyerek patlar.

۳۲ اوجلرندن : فیلیزلر ، اوفاجق یاپراقلر
چیقار . ۳۳ فدانلر ، آغاجلر ، بویومه‌لری ایچون لازم
اولان قوتی ، طوپراقدن و هوادن آلیرلر .

۳۴ آغاجك قابوغنه بر ضرر طوقونورسه چوق دفعه
قوتدن دوشر . ۳۵ بعض کره ده بوتون بوتون قورور ؛ آرتق
یمیش ویرمز اولور .

32— Uçlarından : Filizler, ufacık yapraklar çıkar.

33— Fidanlar, ağaçlar, büyümeleri içün lâzım olan kuvveti, toprakdan ve havadan alırlar.

34— Ağacın kabuğuna bir zarar dokunursa çok defâ kuvvetden düşer.

35— Bâzı kerre de bütün bütün kurur; artık yemiş vermez olur.

BU KITAP : Bütünüyle bir, arşiv kitabıdır.
Ecdâdımızdan bize kalan paha biçilmez arşivlerimizi okumak, tanımak ve tanıtmak için hazırlanmıştır.

BU KITAP :

Evinizde,
Büronuzda,
Masanızın başında,
Ve her istediğiniz yerde,
ARŞIV YAZIMIZIN yânî **OSMANLICA**'nın; yazılışını ve okunuşunu;

- Kendi kendinize,
- Kendi harfleriyle,
- Ve en kolay şekilde... öğrenmeniz için hazırlanmıştır.

BU KITAP :

Kitabından - kitâbesine,
Târîhinden - vakfiyesine,
Medeniyetinden - coğrafyasına kadar... Osmanlıyı ve Osmanlı kültürünü tanımak isteyenlerin ilk kitâbıdır.

DAĞITIM :
NEDVE YAYINLARI
Tuzcular İçi No: 2
Tel : 3013
KONYA

FİATI : 10 Lira